

Uredništvo in upravišstvo:

Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

Izida v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vnek dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Narodna lista:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računajo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 55.

Maribor, dne 12. maja 1911.

Letnik III.

V pravi luči.

Nešteto krat smo že povdarjali in dokazovali v našem listu, da je štajerčijanstvo skozi in skozi korumpirano, da je vsa ta posilnemska politika inavgurirana samo iz namena, naše ljudstvo telesno in moralno skvariti in ubiti na ta način vso njegovo odporno silo. Z grdimi psovkami in osebnim žaljenjem se je skušalo naše obsodbe omiliti in ovreči. Toda mi nismo mirovali. Z dosledno vstrajnostjo smo zasledovali vsak korak v razvoju tega naš narod razjedajočega sovraga in danes ga poznamo do mozga in kosti. Nobeni izgovori ne drže več, vse laži so ovržene, v vsej gnusni nagoti brez vsakih krink stoji ta izrodek na našem narodnem telesu pred nami. Hitro je tako prišlo, vkar je sledil vdaru in sedaj ne more biti že največji zaslepljenec več na nejasnem.

Še ni dolgo tega, ko se je začelo vodstvo posilnemskega nekam živahno gibati. Zunanji faktotum te stranke Linhart je začel prirejati takojmenovane — kmečke shode, na katerih se je kar cediti ljubezni do slovenskega kmeta. Mož je pa le prekmalu moral uvideti, da mu njegovo romanje ne bo doneslo nikakih pozitivnih uspehov. Ljudstvo je že prezvedno in se ne da več omamiti od hinavsko-sentimentalnih fraz. V razdraženosti, ker naše ljudstvo ni hotelo iti na — lim, se je obrnil ptujski politični prerok na popolnoma novo polje. Zahotelo se mu je po odlični politični vlogi in ker si je med nami ni mogel priboriti, se je obrnil med Nemce. Sedaj pa je moral pokazati svojo pravo barvo in hipoma smo videli jasneje, kakor smo pričakovali, v karte tega političnega desperada. Linhart je videl, da gre z njegovim vplivom h koncu, zato je igral va banque.

Najprej je prišla znana vest iz Gradca, da je tam proslavljaj Linhart štajerčijanstvo kot predstražo nemštva, kot oni faktor, ki ima nalogo, okrepiti nemštvo na slovenskem ozemlju. Že to je moralo zadostovati vsakomur, da je uvidel vsenemško prusovsko smer. A kmalu je prišlo še lepše. Boj med Malikom in Rauterjem je postal tudi za Linharta in štajerčijanstvo sploh usodepoln. Še enkrat si je poskusil mož zagotoviti pozicijo med Nemci in na nekem shodu v Lipnici je pred par dnevi obžaloval boj med Rauterjem in Malikom kot „Bruderkrieg.“ Je takja izjava zelo smešna, a tudi zelo žalostna. Slovenske ma-

tere sin, ki se je še pred nekaj leti, že v zreli dobi, priznal za Slovenca, smatra boj med dvema nemškima radikalnima za „Bruderkrieg.“ Taka značajnost se mora zagabiti vsakemu poštemu, še ne docela skvarjenemu človeku. In Linhart je doletela zaslužena kazen za njegovo narodno efijalstvo. Kakor smo že v zadnji številki javili, je Malik na shodu v Lipnici dne 7. t. m. apeliral na Ptujčane, naj mu v boju proti njemu postavijo nasproti ljudi s čistimi rokami, (govoril je o Linhartu).

Bolj jasno kot Malik ni treba govoriti. Za vsakega poštemnjaka je s tem Linhart — bil. Človek, ki je postal narodni uskok in se mu poleg tega očitajo še „čiste“ roke, je v javnosti nemogoč. Ravno tako je pa tudi nemogoča stranka, ki je vzdignila takega človeka na svoj ščit. Vsa moralna skvarjenost, ki jo hoče širiti stranka med ljudstvom, grasira najočitneje in najrazkošnejše v njej sami, zato ne sme živeti in je le v sramoto narodu, na katerega račun obstoja. Poskrbimo, da bomo dne 13. junija dokumentirali pred vsem svetom, da v vrstah našega ljudstva razun nekaterih nesrečnih šnopsarjev ni ljudi, ki bi jim bila narodnost in poštenje na prodaj. Zadaimo dne 13. junija proti naravnemu, neznačajnemu štajerčijanstvu z glasovnico v roki smrtni sunek!

Kakor ste na svojem volilnem shodu na Blanci dne 7. t. m. trdili (to so mi povečale verodostojne priče in ste sami priznali na mojem volilnem shodu), obljubil sem leta 1907 v nekem volilnem letaku na svoje volilce vse davke odpraviti.

S tem se zavežem, izplačati Vam osebno ali v namen, katerega določite, svoto en tisoč kron, ako mi to dokažete!

V Brežicah, dne 8. maja 1911.

Dr. Ivan Benkovič.

Tako sloveta pismi, kateri nam je poslal dr. I. Benkovič in sta v naših rokah. Radovedni smo, kako se bosta Čobal in dr. Kukovec izmazala; ali ostane ta na laži ali pa lahko vsak 1000 K zasluži. Izgovora ne more biti, ker je stvar preveč jasna. V dr. Benkovičevem letaku iz leta 1907 namreč samo to-le stoji glede davkov: zemljiški davek je odpraviti (ta zahteva je del splošnega agrarnega programa!) in ga nadomestiti z davkom od čistega dohodka, koji davek se stopnjuje z naraščanjem dohodka; pristojbina za prenos malega premoženja, posebno posestva naj se zniža; upelje naj se večje pristojbine za milijonske kupčije na borzah.

Odprto pismo.

Gospod

dr. Vekoslav Kukovec
odvetnik,

Celje.

Glasom poročil „Slovenskega Naroda“ in „Narodnega Lista“ in glasom izpovedb verodostojnih prič ste Vi na volilnem shodu v Brežicah trdili, da sem l. 1907 v volilnem letaku „Cenjeni volilci!“ podpisal od mene, katerega ste imeli za časa govora v rokah, obljubil vse davke odpraviti. S tem se zavežem, izplačati Vam osebno ali v namen, katerega določite, svoto en tisoč kron, ako mi to dokažete.

V Brežicah, dne 8. maja 1911.

Dr. Ivan Benkovič.

Gospod

Melhijor Čobal, ravnatelj pri rudniškem kon-
zumnem društvu.

Zagorje n. S.

Usoda Mehike.

Kakor smo že enkrat izvajali, skušajo vstati, katerim krijejo hrbet Združene države, uvesti v Mehiko popolno anarhijo. Deželo naj zadene ista usoda, kakor takojmenovane južnoamerikanske proste države, katere vedno in vedno vznemirjajo politični pustolovci.

Predsednik Diaz se je do lanskega leta še precej dobro otresal teh pustolovcev, posebno ker je vladal deželni unijem kratkoma pokazal vrata. Kot nekako iz maščevanja si je pa vlada Združenih držav zagotovila nezadovoljnega in na predsedniški stol željno hrepenečega Madera, ki je od Amerikancev podpiran raznetil revolucijo, ki pomenja konec mehi-kanske svobode.

Ko je mehičanska vlada delala potrebne korake, da bi zadržala upor in da bi vstase zapodila proti mejam Združenih držav, so tudi slednje mobilizirale svoje vojne moči, kajti ta prilika je bila jako vabljiva za vmešavanje. Mehikanska vlada pa je bila do-

ške ravnine so se napile krvi proslulih gard. Na Češko so se povrnili polagoma cesarski polki na svoja stara mesta, toda zelo zreženi, rekel bi, da so se povrnilo iz boja samo razvaline polkov.

Toda „črni kirasirji“ se niso povrnili. Sestavil se je novi polk, toda ti novi niso imeli od svojih prednikov niti lasu, bili so enaki drugim kakor jajce jajcu. Samo glas o njihovih predhodnikih, ki so ostali pri Hlumu in pri Lipskem, jim je še dajal nekoliko slovesa.

V vasi, o kateri pripovedujemo, so bili nastanjeni dragonci. Bili so sami novinci.

Nekega večera je prijezdilo v vas kakih pet jezdecov, odetih v bele, raztrgane plašče.

Pred sodnikovo hišo so se ustavili. Eden je hitro skočil raz konja ter hitel v hišo.

Sodnik se je napravljaj ravno k „justiciarju“, kajti včera je se je v gostilni par mladeničev preveč napilo in si dovolilo napade na strohljeno „sodnikovo pravico.“

„Še živ, sodnik? — In Micika še svobodna? — Hola, sodnik, me ne poznaš?“

Sodnik se je ozrl ter se opotekel.

„Ne vstraši se!“

„Svobodna, gospod grof, čaka do danes.“

„Moram s teboj obračunati.“

Sodnik je bil zopet blede kot smrt.

„Gospod grof, sva že obračunala.“

„Bodeva šele.“ — — —

„Imel si pri sebi kozake, sodnik, kaj ne?“

„Da.“

„Peljali so seboj vjete Francoze?“

„Da.“

„Med temi Francozi je bil mladi Poljak?“

„Da.“

„Tvoji hčerki je ugajal?“

„Ne vem, gospod.“

Sodnik je postajal vedno drznejši in pot se mu je izgubljaj s čela.

PODLISTEK.

Črni kirasirji.

(Iz češčine.)
(Konec.)

„Veliko. Ne bil bi ga mogel prešteti. Toda prišli so Rusi, vzgali nam dvor, očeta ubili, dva brata z njim, tretjega so poslali v Sibirijo, kjer je tudi že umrl, jaz pa sem utekel z materjo iz domovine. Napisali so na mene tiralnico, toda bil sem že na Pruskem, na francoski meji. V Parizu mi je umrla mati in vse, kar mi je ostalo po stariših, je bila očetova sablja in očetovo neoskrunjeno ime. In to sabljo in to ime našega rodu sem položil v cesarski palači k nogam Napoleonovim. Pri Lipskem so mi jo razbili na tri kose, v roki mi je ostal samo ročaj.“

Za nekaj časa je ugasnila zadnja luč pri sodnikovih. Pri durih pa se je pojavila temna postava, ki je namerila naravnost na pokopališče, nad katerim se je rudečila svetloba kozaških ognjev.

Ni se še dani, ko so se oglasili po vasi kriki, podobni kletvicam.

Ljudje so še spali, tudi pri sodnikovih se še ni nikdo gibal; toda na dvoru so že stali kozaki in par jih je vtrlo v sobo.

Jetnik je spal trdno.

O sodniku ni bilo niti sluha, odpeljal se je baje pred kako uro na sejem.

Kozaki so napravili na ognjišču ogenj in jedva se se zaiskrili prvi plameni, so zapeli nad glavami njihovi biči in trije udarci so vzbudili mladega moža, ki mu je postlala Micika pri peči.

„Za Prago!“

„Za Maciejovice!“

„Za Moskvu!“

„In za prenočišče pri peči, pasji sin!“

Kozaki so pretepali mladega moža kakor za stavo; izlivali so si nad ubožcem svojo jezo, kajti iz pokopališča jim je ušlo več kot trideset Francozov.

Toda Poljak je molčal, imel je zaprte oči ter jih odprl šele, ko so se odprle duri in se je pojavila v njih mlada deklica z razpuščenimi lasmi — njegova osvoboditeljica.

Toda Kozaki so imeli v prsah mesto srca kamen in v glavah mesto usmiljenja od nekdanj zavist nasproti Poljakom.

Zastonj se je vrgla k njihovim nogam Micika, zastonj je zakrivala reveža.

Gospodje molodci so jo vrgli v stran in v tem trenutku bi pozabili celo vodko, ker so vedeli o tem jetniku, da je iz rodu, prokletega od belega carja do zadnjega kolena. In kozak da za belega carja svojo neumrjočo dušo, za Poljaka pa bi se zapisal vragu.

„To ni Francoz, to je Leh, bratje! Hlapčevski Leh!“ so se bodrili kozaki, da jim je nastopil na čelu pot.

In častnik Napoleonove garde je obrnil napoleonske oči na deklico pri durih, dihal hitreje in hitreje, z lica mu je tekla kri curkoma in iz ranjene roke — — —

Kozaki so odjezdili, ko je napočilo jutro.

Pri mladeniču je klečala deklica in mu umivala rane s svežo vodo.

„Tvoj oče — — —“

Revež je hotel nekaj povedati, toda ni mogel. Iz levece se mu je zopet vlila kri, glava mu je klonila nazaj in konečno je izdihnil svojo dušo.

In še predno se je povrnil sodnik iz sejma, so pokopali bičanega pri križu. Nikdo mu ni poškrbnil groba in „oče naš“ je molila za njim na celem svetu edino sodnikova Micika.

Francoski orli se niso več dvignili. Peroti, potrti pri Lipskem in Hlumu, jim niso več zrastle. Sa-

volj previdna, da ni zanesla boja z vstaši na ameriškansko ozemlje in se je tako izognila nastavljeni pa-sti. To pa ni motilo unijske vlade in je izjavila, da se mora že radi tega zanimati za mehikansko vprašanje, ker obstoji med Japonsko in Mehiko tajna zveza, ki je naperjena proti Uniji. Potrebo mobilizacije pa skušajo tudi s tem razlagati, da je potrebno, pri bojih z orožjem v roki posredovati v slučaju, da je življenje in premoženje Amerikancev v nevarnosti. Sporazumno z Unijo so zanesli vstaši boje, kolikor mogoče blizu ameriškanske meje, da bi tako izzvali kak konflikt. Tudi prelom nevtralitete Združenih držav, ki se je zgodil s tem, da so se unijske čete vmešavale v boje pri Agua Prieta, ni razjaril Mehikancev v toliko, da bi napovedali Uniji vojsko, na katero je slednja tako težko čakala. Amerikanska vlada je opravičevala svoj prehod čez mejo z izjavo, da je hotela posredovati med vladnimi četami in med vstaši.

Toda kljub „izposlovanega“ premirja, katerega podaljšujejo od tedna do tedna, traja boj dalje. Vstaši napredujejo in skušajo vreči Diaza, katerega odstop bo najbrže ena glavnih točk v mirovnik pogajanjih. Ako smemo najnovejšim poročilom verjeti, bo predsednik Diaz v najkrajšem času odstopil. Z njegovim odstopom bo najbrže tudi usoda Mehike zapetena.

Ako motrimo celo stvar iz človeškega stališča, gotovo ni nobena nesreča, ako se bo enkrat večnim bojem v Mehiki napravilo konec. Toda tukaj se gre pa za vse kaj drugega. Združene države so v tem oziru že storile prvi korak k namenu, katerega cilj je hegemonija čez celo Ameriko. Naj predsednik Taft govori še tako lepe besede o miru, naj sveto zatrjuje, da Unija ne mara pridobivati novih dežel, to vse nič ne izpremeni jasno dokazanega dejstva.

Politični pregled.

Velike vojaške vaje.

Zatrjuje se, da se velikih vojaških vaj, ki se bodo vršile na severnem Ogrskem in onostran Karpatov v Galiciji, udeleži 200.000 mož. Vojških vaj se udeležita cesar in prestolonaslednik, mogoče še tudi nemški cesar.

Novi bosanski deželni šef.

Cesar je pisal Burianu sledeče lastnoročno pismo:

Ljubi baron Burian!

Jaz odpušчам generala Mariana Varešanina pl. Varga, armadnega nadzornika in šefa deželne vlade v Bosni in Hercegovini, na njegovo lastno željo iz njegovega mesta. Imenujem feldejmarja Oskarja Potioreka armadnim nadzornikom v Sarajevu in šefom deželne vlade za Bosno in Hercegovino.

Franjo Josip I. l. r.

Pasivna resistenca učiteljev na Hrvaškem.

Včeraj je v Zagrebu zborovalo učiteljsko društvo. Osrednji odbor društva je predlagal sklep, s katerim se je zbor strinjal izjemno najvažnejše točke,

„Ste ga pustili v sobo?“

„Da. Usmilil se mi je.“

„In ker se ti je usmilil, si šel povedat kozakom?“

„Gospod grof, ne, pri moji ubogi duši, pri svojem zveličanju —“

„Molči kmet! — Potem si navzlic odšel na nek sejem.“

„Moral sem.“

„Kozaki so prišli sem in so bičali Poljaka do smrti.“

„Ne morem za to, gospod grof!“

„Ne taji, vem vse! Kozaki kapitan se je s tem ponašal in poslal sem ga, kamor je spadala njegova duša že davno. — In veš, kdo je bil ta Poljak? — To je bil moj bratranec! — Tvojo hčerko si vzamem seboj za ženo za prejšnji dolg in tega novega zločina ti ne odpustim. — Hej, fantje, zvežite ga!“

Štirje starejši vojaki so poskakali raz konje in vrgli vstran bele, raztrgane plašče. Bili so „črni kirasirji“. Brez besede so izvršili ritmojstrov ukor.

Grof je odjezdil k poročniku, ki je prebival pri sosednjem posestniku, govoril z njim nekoliko časa in za nedolgo so odvedli sodnika zvezanega na okrožni urad.

Hčerka je zrla na očeta, ko so ga vezali, in ko je proklinjal uro svojega rojstva in svojo kri do poslednje kapljice, je stala mirna, kakor bi ji oko okamenelo, niti ene solze ni pretočila za njim.

In ko jo je vzel ženin seboj na konja in jo zavil v raztrgani plašč, je še vedno molčala, kakor bi izgubila dušo.

Kmetica je lomila roke, klicala na pomoč vse svetnike, toda „črni kirasirji“ so bili hujši kakor pa kozaki.

Dragonci novinci so prišli povsod pred vrata, da bi si dobro zapomnili, kako so izgledali nekdanji „črni kirasirji“, kajti ti so bili iz celega polka zadnji ter so se vračali iz francoskega jetništva.

Pred kakimi šestimi letmi mi je pripovedoval to degodbo starček, ki je pomnil v dotični vasi že dve koloni.

ki obravnava o abstinenci učiteljstva pri vseh kulturnih institucijah in o pasivni resistenci. Vodstvo društva je predlagalo, da s takimi sredstvi še čaka in da stopi z njimi v boj le v najhujšem slučaju.

Novi deželni predsednik za Koroško.

„Deutsches Volksblatt“ zatrjuje, da izve iz dobro informiranih krogov, da je določen za naslednika barona Heina dvorni svetnik grof Chotek, brat prestolonaslednikove soproge, ki je sedaj pri namestništvu v Linzu.

Nasprotno pa zatrjuje „Timespost“, da ne pride v poštev Chotek, temveč vodja goriškega okrajnega glavarstva grof Henrik Attems, ki je že bil svoj čas okrajni glavar v Celju.

Vstaja v Mehiki.

Boj za mesto Juarez je trajal celi dan. Vstaši imajo zasedeno celo mesto, razun nekaterih javnih poslopij, kakor utrjene misijonske katedrale, gledališča, carinskega poslopja, kjer so se vladne čete s topovi zabarikadirale. Deloma mesto gori. Število mrtvih in ranjenih je zelo veliko.

Druga poročila zopet pravijo, da so vladne čete že pobegnile iz mesta, ker so vstaši zavzeli vse njihove utrjene pozicije.

Vstaja v Albaniji.

Kakor poroča „Ikdam“, je turški nadpoveljnik v Albaniji objavil oklic, v katerem pozivlja Mašisore, da se podvržejo tekom osmih dni.

Bolgarska brzojavna agentura dementira v inozemstvu razširjene vesti, da so albanski odposlanci izprosil pri bolgarski vladi pomoč zoper Turke.

Listi poročajo, da bo Ricciotti Garibaldi v prihodnjih dneh odpotoval v Albanijo, kjer bi prevzel poveljstvo nad italijanskimi prostovoljci. Vkljub vsem varnostnim odredbam italijanske vlade, se je mnogim manjšim četam italijanskih prostovoljcev posrečilo, priti v Albanijo.

Turške čete so napadle albanske postojanke pri Šipšniku. Albancem se je po vročem boju posrečilo, vreči Turke nazaj.

Tega boja so se udeležili tudi Albanci iz okraja Djakovo, ki se je dosedaj še popolnoma mirno držal.

Volilni boj.

Poglejte vendar volilne imenike! V nekem kraju, ki voli v celjski mestni skupini, je te dni razgrnjen volilni imenik. Volilcev je vpisanih okoli 120, in izmed teh je neopravičenih svet, čudi se nad nemškutarsko predrznostjo! Celih 59, beri devetinpetdeset možicelnov. Slovenska stranka seveda vloži reklamacije in bode gotovo vseh 59 venzletelo. Somišljeniki, potrudite se vendar k županstvu, posebno kjer je liberallec na čelu, pogledajte si volilne imenike, in si jih prepišite in reklamirajte, dokler je čas! Liberallec je lopov, naj si bode Nemec ali Slovenec!

Za mestno skupino Ptuj—Št. Lenart—Lipnica postavi Vseslovenska ljudska stranka sigurno v kratkem samostojnega kandidata. Započne se lahko že sedaj z agitacijo za našega samostojnega kandidata.

„In veste, dedeček, kaj je zagrešil sodnik?“ vprašam starčka.

„Da, vem! Sodnikov rod je že davno izumrl in vam torej morem povedati. Jezdili so tod mimo ulanci s polkovim denarjem. V naši vasi so prenočevali. Blagajno so pustili pri sodniku in poročniku, poljski grof, se je tudi naselil pri sodniku. Sodnik je dal ulancem piti, koliko so hoteli, nalival jim je sam, največ poročniku. Bilo je za časa žetve in vojaki so tudi imeli dvojno žejo. Vojakom se ni hotelo vstran in šele, ko je bilo jutraj solnce že visoko, so se poslovili. Od teh dob je postal sodnik pri gosposki skoro prva oseba. Toda po vasi se je raznesla ob enem tudi vest, da so ulanci prinesli mesto tolarjev same bakrene novce, da so štiri mučili do smrti in da je bil poročnik, ker je bil poljski grof in so mu mogli vzeti njegovo premoženje, za kaznen prestavljen k „črnim kirasirjem.“ Stari grofov sluga je slutil, kako so prišli v blagajno bakreni novci, sami dunajski groši, — toda molčal je kot grob, in ko je povedal svojo slutnjo grofu, mu je ta naročil, naj sedaj še tem bolj molči. — Nekoč sta prišla k sodniku zvečer dva popotnika na prenočišče. Sodnik je bil edini po koncu, pozabil je zakleniti duri ter je prešteval srebrne tolarje. Bili so popolnoma novi. Popotnika sta vrgla naglo raz sebe cunj, sodnik je prebledel kot stena in ko je začutil na prsih dve pištoli, je priznal, čegav je denar. Toda grof mu je baje radi Micike odpustil še v tem trenutku ter odnesel seboj tolarje drugi dan. Ne vem, zakaj se mu je ta deklica tako dopadla.“

„In o Miciki ni bilo nikoli več slišati?“

„Nikoli, gospod; odkar je odjezdil z njo „črni kirasir“, je kakor bi padla v vodo.“

„In kmet-sodnik?“

„Umrl je v ječi. Pravili so, da si je segel sam po življenju. — Selka se je zopet omožila, toda z novim možem je bila nesrečna. Čez leto dni je sledila prvemu. — Ko so prišli v štiridesetih letih mimo ulanci, je bil zraven tudi poročnik, tudi poljski grof. Ta je vedel o vsem. Ugibali so, da je to Micikin sin. Bil je sodnikovi hčerki podoben, samo imel je temnejše oči in rujave lase, gotovo po očetu.“

Hinavei. Ko je divjal predštirimi leti volilni boj, so bruhali liberalci ogenj in žveplo na vsakega, ki se je drznil dvomiti o kristalnočisti neodvisnosti takratnih kandidatov Robleka in Ježovnika. Sedaj pa je izdal „Izvrševalni odbor narodne stranke“ volilni oklic, v katerem tudi pravi: „V volilnem boju l. 1907 se Narodni stranki ni posrečilo, doseči odločujoče večine ljudskih zastopnikov za spodnještajerske Slovence v državnem zboru. Kljub temu pa sta se njena poslanca (seveda Roblek in Ježovnik. Op. ur.) vedno trudila...“ itd. Tedaj pred volitvami neodvisni, po volitvah pa liberalni. S takimi hinavci ne sme iti nihče. Kakor so bili liberalci takrat hinavski, ko so sleparili z imeni, tako so hinavci sedaj, ali pa še bolj, ker so se v tem izurili. Proč s hinavci!

Draginjo očitajo našim poslancem, ob enem pa jim tudi očitajo, da so glasovali za avstro-ogrsko nagodbo. Že sedaj smo navezani na ogrsko žito, vsak kmet že mora žito kupovati; potem pa naj še carino upeljemo na žito in naj se zapre ogrska meja, kakor zahtevajo liberalci. Dr. Kukovec naj le vpraša prebivalstvo za Sotlo, ali si želi financiranje skozi za Sotlo! Dobil bo odgovor, da si ga bo zapomnil.

Manifest je izdala liberalna stranka na svoje pristaše. Prečitali smo ga, a polemizirali ne bomo z njim. Ni vredno, kajti manifest je tako voden kakor cela stranka.

Kmečki delavci za rudečkarje. Pri Brežicah se med kmeti in kmečkimi hlapi in delavci posebno trudi neki železničar Hervol, da bi jih pregovoril, naj glasujejo za rudečega Čobala. Mnogi se mu že zdaj v obraz smejejo; bomo pa še našim ljudem dovolj jasno razložili, kako hočejo rudečkarji (eden izmed njih se ponosno imenuje „cefedraalkamerat“) pomagati našemu kmečkemu ljudstvu. (Se na svidenje, — goreči Hervol!

Celje — Vransko.

Novacerkev. Ljudje, ki imajo več denarja kot političnega poštenja, bi radi tudi komandirali. Ogenj, katerega prižigajo h nam privandrani, slaško govoreči liberalci v novocerkovski vasi, se to sam pogasil. Že dobro, da se poznamo. Kar je poštenega, trenomislečega, in v resnici za napredek ljudstva vnetega, tisto se bo pokazalo dne 13. junija, ko bode volilo veleučnega in za ubogo kmečko ljudstvo že toli zasluženega poslanca dr. Antona Korošca v Mariboru, kateri dobi tudi tukaj večino glasov, tako pravijo tudi oni, ki se nekda Robleka volili. Nasprotni stranki pa povemo, da je usmiljenje in potrpežljivost do nje pri nas prirastla že do vrha. Preveč prizanašati, pač res ni dobro, radi tega bomo od sedaj naprej bolj jasno govorili. Imeli bi še sicer prav veliko povedati, na kako grd način — gnusno je itak vse kar počenja liberalci — pridobivajo ti in plavšajo sedaj posebno vaško mladino. Delajo to ljudje, ki so na svetu že marsikaj zavozili. To bi bilo res nekaj prav liberalno-naprednega, če bi se naše dobro ljudstvo dalo od raznih potratnežev za tušarje izštudirati. Pa pustimo to. Povemo samo: dne 13. junija se bodo liberalci kisali.

Novacerkev. Naši liberalci sami priznavajo, da gospod Roblek ni pravi kandidat in da ni sposoben za poslanca. Še celo najhujši in tudi najbolj divji agitator svobodomiselnih strank se je izjavil, da Roblek ni pravi poslanec. Da bo pa še v kljub temu porabil vsa, tudi dvomljiva sredstva za kandidata Robleka, katerega imajo takorekoč celjski advokati na vrvi in ga cukajo, je umevno. Saj je sam rekel, da politika njemu nese. Navajen je na žvenk, ki se da za časa volitev pri celjsko-liberalnih kandidatih posebno masno zaslužiti. Tukaj je splošno znano, in sam se je hvalil enkrat, ko ga je imel precej preveč v glavic, da je lepe desetake zaslužil ob zadnjih deželnozborskih volitvah. Da je bilo več korajžje, je stala na razpolago debela svinja, in pa sod vina, pri katerem bi se bilo dalo nekaj časa obsedeti, kaj ne, znani agitator, in na ta način „rešitelj“ novocerkovskega ljudstva? Še celo mačke so se veselile liberalne zmage. Kako so pa švigale takrat, ko so imele na repu prilepljene letake Goričana in pa dr. Karbo. Kdo bi se ne veselil takšnega likofa, komu naj bi ne neslo na tak način agitirati?

Braslovce. Že so zopet na delu plačani žalski agitatorji, da naše ljudstvo motijo in slepijo, zato pišem te vrste, ki naj bodo našim ljudem v prevdarek. V tem volilnem boju si stojijo nasproti dve stranki, od katerih je nastavila vsaka svojega kandidata. Poglejmo si stranki. Celjska Narodna stranka se je ustanovila le za to, da pride nekaj nerazsodnih ljudi do časti in do vodstva; z njeno ustanovitvijo se je začela needinost na Spodnjem Štajerskem. Trudila se je ljudstvu iztrgati prelepo geslo: „Vse za vero, dom, cesarja!“ V svojem delu, da pohujša vsaj slovensko ljudstvo, je napravila mnogo tisoč in tisoč kron ljudskega denarja, in je prišla tako k svojemu gospodarskemu in političnemu koncu. In Kmečka zveza? Ni li to stranka, ki je obranila verske in narodne svetinje, izročene ji od prvih boriteljev Slovencev, ni li to stranka, ki stopa samozavestno v svet, ki se bori z vsem, kar jo ovira na poti do njenih ciljev? In ko bo premagala še te zadnje boje, in pometa z vsem, kar ji je na poti v njenem delovanju za blagor ljudstva, postala bo stranka moči in sile na Spodnjem Štajerskem. Kaj pa kandidatje? Pri nas, pravijo nekateri, Roblek je dober, stranka njegova je pa za nič! To-rej, dober, kaj pa boljši, in kaj pa najboljši? Dober je Roblek, če bi ne imeli boljšega. Ne bomo ga obrekovali; to pa sam spozna, in pa vsaki, ki ga je sli-

šal in videl, da ga ni narava obdarovala z onimi zmožnostmi, ki so potrebne dobremu poslancu. Kar pa se tiče Robleka in hmelj, pa ne poznam bolj neumne parole. Sto Roblekov ali pa eden nam ne pribori bolj-ših hmeljških cen; prodajali smo ga že po pet kron, ko še ni bil Roblek v javnosti, pa ga mogoče še bo-mo, ko Robleka že ne bo več, kakor bo svetovni hmelj-ski pridelek. Naravnost smešno pa je od Robleka, da se je vrge kot ponižni sluga celjskim liberalnim doh-tarjem v naročje, in je še zadnje njihovo orodje, s kojim se še bori. In naš kandidat, kandidat Kmečke zveze, gospod dr. Anton Korošec? Njegova ime je znano ne le Slovincem, ampak vsa Avstrija ga po-zna kot enega najboljših politikov. Z njegovo pomočjo se je v teku njegovega poslančevanja parlamentu do-kazalo, da smo Slovenci tudi narod, ki ni zadovoljen s tem, da ga drugi prezirajo in nadvladajo; on je tudi mnogokrat pokazal vladi, da slovensko ljudstvo ne pošilja v državni zbor ljudi, ki znajo le poslušati in kimati, ampak, da vejo tudi za zadnje orožje, za katere je treba prijeti ljudskemu poslancu. Naj bo do-volji. Kdor ni slep in gluhi, mora sam izprevideti, kaj ima storiti! Mi živimo v okraju, koji se ponaša s kul-turo in napredstvom, zato mora tudi nas zastopati po-slanec, ki je res primeren in vreden nas zastopati, in tak je naš kandidat dr. Anton Korošec.

Celje. Naši liberalci pravijo, da so trdno pre-pričani, da zmagata Roblek in Kukovec. Somišljeniki, s tem večjo vneto torej v boj za naša kandidata dr. Korošca in dr. Benkoviča, da se prekrizajo liberal-cem njih računi.

Zalska pivovarna daje za Roblekov shode ko-čije in vozove. K Novi Cerki sta se peljala tudi voz in kočija te dobro ideče pivovarne. Če misli pivovar-na samo z liberalci delati kupčije, potem naj to hitro pove, da to vest pravočasno naznanimo svojim somiš-ljenikom. Delniška družba se naj nekoliko pobriga za delovanje svojih nastavlencev, sicer bomo brezobzir-ni. Roblek pa se naj v mirnih časih več briga za delniško družbo, potem njemu in očetu Zanierju ne bo seči tolikokrat v žep. Če hočete, smo vam z na-tančnimi podatki na razpolago.

Zalec. Liberalna družba vedno slabše vpliva na našega Robleka. Od dne do dne postaja bolj stra-šen. Kdo bi si pred leti mislil, da bo ta mož mirno gledal, da se zanj dela z nepoštenimi sredstvi. Zato se ga pa tudi veljavni možje vedno bolj ogibajo. Njegova glavna opora je sedaj bivši trgovec Mikuš, katerega je blagosrečni gospod Roblek spravil, na Zupančev mesto. Nadalje Pikel, urafnik posojilnice, pri kateri je imel Roblek nekdanj denar, sedaj pa še ima glavno be-sedo. Nadalje Martin Ocvirk iz Velike Pirešice, v ko-jega družbi se Roblek počuti najvarnejšega. Potem je Steflak iz Griž in potem smo gotovi, razven če še pri-legnemo Lesničarja in Spindlerja iz Celja. Ali Rob-lek res ne premisli nič več, kam je že zašel. V trgu samem se mu sicer noče nihče zameriti, toda simpa-tij ne uživa več. S svojo liberalno politiko le škodu-je trgu, pred vsem seveda čuti to škodo obrtniki in trgovci. Ko je dal pred štirimi leti Roblek častno be-sedo, da bo ostal neodvisen, smo gledali skozi druga očala. Toda kmalu je uskočil v liberalni tabor, in od tistega trenotka se Robleka marsikdo izogiba.

Sv. Peter v Sav. dolini. Velik javen volilni shod priredi v nedeljo, dne 14. t. m. ob 3. uri popold-ne kandidat katoliško mislečih Slovencev-volilcev Sa-vinjske doline, dr. Anton Korošec, pod milim nebom v prostornem župnijskem dvorcu v St. Petru. Vstop bo dovoljen le pristašem in prijateljem katoliško-narodne Kmečke zveze. Prijazno vabljeni so tudi na-ši dragi mladeniči Orli in ne-Orli, kakor tudi žene in dekleta. Tudi posamezni mirni liberalci naj pridejo, da vidijo in slišijo, kdo je sposobnejši, zastopati na Dunaju našo dolino, ali g. Franjo Roblek ali pa dr. Anton Korošec. Izrečno pa pripomnimo, da je naš gospod župan Vinko Ušen že dal v javni občinski seji navodila, kako se bo postopalo z ljudmi, ki bi se dr-znili, priti v naš mirni St. Peter kaliti mir. Domačini v St. Petru so možje krščanske stranke in hočejo i-meti pred privandranimi liberalci mir. Javni shod na-ših pristašev se bode vršil in se mora vršiti v zna-menju miru!

Petrovče. Učitelj Slane ponuja našim kmetom svojega „Francina“ s frazo: „Tudi Roblek je priden katoličan, njegova hiša je znana kot pobožna.“ Če je Roblek tako vnet katoličan, kako je neki potem, Slanče bistroumni, da njegovi in tvoji pristaši veno-mer napadajo in sramotijo duhovnike in vero? Kako je potem mogoče, da žalski pobalini, veliki in mali, ki so vendar vsi Roblekovi, mečejo kamenje v stanova-nje zlatomašnika, sivolasega častitljivega župnika, da nečuvno napadajo misijonarje —? In kako je to, da neki učitelj — ime je na razpolago — agitira za „kr-ščanskega“ Robleka ter se baha, češ, on — učitelj, ni nikdar silil v katoliško cerkev ter vere in duhov-nikov sploh ne potrebuje, tudi na zadnje uro ne —? Mi kmetje smo o Roblekovem „krščanstvu“ čisto te-meljito poučeni, Slane in drugovi pa naj nas s svoji-mi neslanimi frazami pustijo čisto pri miru, če hočejo jesti naš kruh.

Sv. Pavel pri Preboldu. Vsa strastna agitacija proti katoliški stranki izhaja iz Zanierjeve trgovine. Cesar pa g. Zanier ne stori, to popravi njegov zet Cvenkl iz sosesčine. Ki je prišel v Savinjsko dolino, kakor Pilat v kredo. Sicer naj pa g. Zanier ne misli, da se njemu ne more več do živga. Vse njegovo pre-moženje mu je nanosilo katoliško slovensko ljudstvo, sedaj pa v zahvalo drži s stranko, ki imenuje kr-ščanstvo strup iz Judeje. Tudi druge reči se lahko

povemo g. Zanierju, ki mu bodo jako neljubo bobnele po ušesih, ako njegova trgovina ne bode dala miru.

St. Pavel pri Preboldu. Za bližajoče se držav-noborske volitve vlada tu velikansko zanimanje. Vest o kandidaturi gospoda dr. Korošca je bila med somišljeniki z veseljem sprejeta. Med nasprotniki pa je vzdignila mnogo prahu in strahu. Shod, prirejen dne 30. aprila od gospoda Robleka, je posebno na de-lavstvo slabo vplival. Prej bi ga bili morda še volili, sedaj ga pa ne bodo, tako so se izražali, ko so sli-šali njegove besede, tičeče se delavskih plač. In kme-tje tudi nismo slepi; farbati se več ne damo od nek-danje „neodvisnosti“ naprednih voditeljev. Želimo, da se tudi kandidat Kmečke zveze kmalu predstavi ter razvije svoj program. Liberalni politikarji šentpavel-ski in doberteski si pa naj nikar ne delajo preveč skrbi zastran razbitja shodov. Njih blazno tekanje od vasi do vasi in povpraševanje po gospodu dr. Koro-šcu je prav smešno, pa brezvspešno. Nekdanji časi so minuli in se ne vrnejo več nazaj. Liberalna trd-njava se tudi tu že maja. Živeča Kmečka zveza, nje-ni kandidati in njeni voditelji!

St. Pavel pri Preboldu. V neki tukajšnji trgo-vini se razpečava poleg raznega špecerijskega in ma-nufakturnega blaga tudi politično mišljenje na debelo in drobno, vkljub temu, da ta roba ne spada med tr-govsko blago. Z židovsko reklamo se ponuja volilcem nekdanjega „neodvisnega“ kandidata naprednih kme-tov. Kako ta kupčija nese, se bode pokazalo še le 13. junija. Dotični trgovec mora biti gotovo že dovolj bo-gat, da se ne boji več za „klerikalne“ groše.

Polzela. Že zopet hodijo Roblekovi agitatorji o-koli ljudi in pravijo, da bo hmelj po 4 K, če volijo Robleka. Vprašamo Robleka na njegovo možko pošte-nje, zakaj pusti agitatorje tako lagati pred ljudstvom. Saj mu je znano, kako je v tem oziru pogorel pri zad-njih volitvah. Takrat je obljubljal Roblek 5 K, a hmelj je bil po 5 grošev. Ali bo letos samo po 4 groše, če volimo Robleka?

Iz Mezgojnice pri Grižah. Roblek kot kmečki prijatelj! Prav dobro nam je še v spominu, kako ste nas megojniške kmetovalce zaradi mavte na grižkem mostu toževali in nas pred sodnijo in v škodo sprav-ljali, dasi smo imeli megojničani staroljavne pravice, ta most brezplačno rabiti. Iz tega se jasno razvidi, kakšen kmečki „prijatelj“ je ljubeznjivi Roblek in da mu je blagor kmečkega stanu le — njegov žep! Za-slepljeni bi morali biti, če bi vas volili! Zatorej pa bomo volili dne 13. junija res našega kmečkega pri-jatelja gospoda dr. Antona Korošca, deželnega posl., kateremu je res na srečo kmečki blagor. Vi, gospod Roblek, pa boste propali, kakor pri tožbi pri prižkem mostu! — Megojniški kmet.

Vransko. Hmeljarsko društvo priredi prihodnjo nedeljo na Vranskem shod, seveda jim ni toliko za hmelj, kolikor za Robleka. Hmeljarska razstava bi se morala že veliko prej prirediti in zadene radi tega Robleka velika krivda. Sedaj se je še le vsled drega-nja iz poljedelskega ministrstva odločilo društvo za razstavo. Ta se bo vršila, če bo Roblek poslanec ali ne. Zanimiva je zadnja točka dnevnega reda, ki se bo obravnavala, namreč: Kako naj se prepreči pre-kupovanje hmeljja. Stvar je enostavna. Odstrani naj se žide in hmeljške mešetarje, kakor je Roblek, in vse naj prevzame hmeljarska zadruga. Tudi v tem oziru je žalski liberalizem samo škodoval. Razkrili bomo ljudem, kako je Roblek s svojo nedelavnostjo zadnja leta umetno zadrževal razvoj prostega hmel-jarja mešetarjem v korist, hmeljarjem v škodo!

I.

Kaj mislite vi, liberalni generali vsi, da junija bode tako, kakor je pred leti bilo?

II.

Ljudstvo je izprevidlo tedaj in misli si sedaj: ne grem vam več na lim, zato vam figo molim.

III.

Pa kak' se dan in noč peha naš Ernest na vso moč, da znucal si še noge bo, predno 13. junija bo.

IV.

Posebno še priden je Lukač, ki zelo urnih krač, se peha okol, od Zaleca navzdol.

V.

In njegova kobila — (čeprav ne bo volila) — jo goni tako, da še za konjača ne bo.

VI.

Pa vse to jim ne pomaga nič, Ne vrag in ne burič. 13. junija bo Savinjska dolina liberalcem k pogrebu zvonila!

Ptuj — Ormož.

„Kmet naj kmeta voli!“ pravijo lažnjivi štajer-čijanci sedaj, ko delajo proti kmetu Brenčiču za žu-pana in peka Orniga, ki se niti na volišče ne poka-

že, ampak sedaj potuje po Turškem; najbrž gre sul-tana pozdravit. Lep kmet je to! Kaj praviš na to ti, lažnjivi „Štajerc“?

Ptuj. Kdorkoli bi še po odločni odpovedi dr. Plo-ja delal zanj, naj se takoj brezobzirno razkrinka, kaj-ti sedaj se gre samo za to, da si vzdržijo liberalni advokati klientelo, da se nadaljuje prepir med kmeti, na zmago ne misli nihče, kajti S. K. Z. se je vkore-ninila tako globoko, da je nepremagljiva.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Nekateri Marjetčani so mislili, da so imeli dne 7. maja velik pomemben dan, pa bilo je prav narobe. Zbralo se je sicer pri Mikl-u, kjer je pridno svirala tudi godba, precej ljudi, toda navdušenja ni bilo nobenega. Ljudje vedno bolj sprevidijo, da so bili na krivi poti, zato so mirni. Na-stopali so razni govorniki iz vseh kotov, v katere se vsiljuje lažnjiva „Sloga.“ Vsi pa so le mlatili prazno slamo, najkrepkeje pa sta tolkla po nji večer študent Vesenjak in Anton Pukšič iz Gajovec. Še nekaj! Na-jeli so si godce iz Križovljan, ki so prav močno pis-kali, samo da bi zvalili nekaj ljudi v gostilno; bilo jih je morda strah, da bi je škralt ne odnesel. To pa odločno povemo: Možje, ki ste treznih misli in kršč-duha, ne dajte se premotiti. Naš kandidat je in bode M. Brenčič, kateremu bomo oddali dne 13. junija svo-je glasove. Na svidenje pri volitvah.

Dornova. Ker se bližajo volitve, zato so za-peli ti zmedeni liberalci napenjati z vso silo svoje moči, da bi nas kmete preslepili, in vlovili v svoj razpada-joči tabor. Vsled tega so razposlali na več hiš vsil-jivo ne-„Slogo“, češ, morebiti bo še kateri tak bebec, da se bo dal preslepiti, če jo enkrat zastoni dobi. To-da ti vsiljiva cunja, ti ne boš pri nas veliko opravila, če si še tudi enkrat večje laži izmisliš o našem kan-didatu gospodu Brenčiču. Liberalci zapovedujejo v ne-„Slogi“: izposojite naš list tudi nasprotnikom. A pri tem se bode tebi, hinavka, (grozno slabo godilo, ker naši možje pravijo, da če bi še „Sloga“ s seboj privlekla tri krone, bi je nehoteli čitati, ker imamo mnogo boljnih časnikov. Iz tega lahko izprevidimo, kako se mora liberalcem goditi, da so začeli zastoni pošiljati take agitatorne ostanke. Le poglejmo, če se kateri dobri časnik kdaj tako vsiljuje, kakor „Slo-ga“ in „Štajerc.“ Tako je enkrat rogovilil za liberal-no stranko neki „izurjeni“ govornik Tašnar iz Mez-govec. Kričal namreč je, zakaj bi mi volili Brenčiča, ki si ne upa predstaviti v državnem zboru, in zakaj duhovnike, ki ne vedo, kje kmeta najbolj nadloge stis-kajno. Da vse to ne drži, že vemo, toda mi si misli-mo, da je Tašnar zaradi tega menda tako jezen na Brenčiča, ker bi mogoče sam rad kandidiral. Toda, moj ljubi Tašnar, ti moraš že malo še zrasti, če se hočeš z Brenčičem kosati. Misliš, da če si lansko le-to peku Ornigu držal zahvalo, ko je prodajal živino (okrajni zastop), da to že zadostuje. Nikakor ne! Še pri Ornigu ti je izpodletelo. Tudi smrdljivi „Štajerc“ na grd način obrekuje našega kandidata in nasprot-no na vse pretege hvali in priporoča našega kmečke-ga in narodnega nasprotnika meščana peka Orniga. Z debelimi črkami piše in kaže pekove zasluge, da ubogi „Štajerc“ kar ječi pod težo teh zaslug. Dalje piše in farba, kako srce da ima milostljivi gospod Or-nig za kmeta in da nihče ni in ne bo toliko storil za kmeta, kakor edini Ornig. Za poč't. V vzgled, kako srce ima Ornig za kmeta, vam, čitatelji našega lista, povem samo en slučaj, katerega sem bil sam deležen. Srečala sva se z očkom Ornigom na cesti in jaz sem se mu odkril in ga pozdravil z besedami: „Dober dan.“ Toda očka Ornig me niti ni pogledal, če ravno sva bila sama. Potem pa lahko vemo, kako srce ima pek Ornig za slovenskega kmeta. Nič si ne misli, ti Ornig, da bi mi Dornovčani bili tako neumni, da bi tebe volili, kajti tebi je za nas toliko, kakor za lanske sneg, in naš kandidat je Mihael Brenčič, in naš po-slanec bo tudi Mihael Brenčič. „Štajerc“, ti bi pa le rajši kaj drugega čakal, ne samo: Ornig, Ornig in Ornig, ker veš, da tako ne bo Jošku Ornigu nikdar treba čevlje snaziti pred državno zbornico. Mi dor-novski kmetje delamo z vsemi močmi za našega kan-didata Brenčiča in zmaga mora biti njegova, saj Or-nig zna boljše padati, ker je že temu zelo navajen. Živijo Brenčič, živeča Kmečka zveza. — Dornovski kmet.

Laško, Sevnica, Brežice.

Dr. Kukovca gospodarsko delo. Poglejmo rav-nanje dr. Kukovca kot predsednika celjske Zadrugne zveze. Mesto da bi varoval poverjene mu denarje kmečkih posojilnic, nalaga jih v falitna liberalna pod-jetja, kjer bodo bržčas za vedno izginiti. Sto in sto nesrečnih družin plaka za izgubljenimi, krvavo pri-služenimi novci, vsak teden skoro poje boben v Bre-žicah, ker je kmečki kredit tako padel, da ubogi kmet nikjer ne dobi podpore do jeseni; družina za družino mora s trebuhom za kruhom, dr. Kukovec kot pred-sednik Zadrugne zveze pa je slep in gluhi in naprej terja kmečke posojilnice, kar čez noč morajo posojil-nice vrniti denar Zadrugni zvezi v Celju, da dr. Ku-kovec more zamašiti razne druge luknje. Kot pred-sednik zadruge Lastni dom v Celju terja od dolžnikov 7% obresti in več, odpoveduje posojila kar na debelo ter je gluhi nasproti vsem prošnjam in plakanju ne-dolžnih družin. In ta človek se drzne očitati gospodu dr. Benkoviču, da je od dr. Hudnika si dal povrniti borih 200 K, katere je v gotovini plačal za cenitev njegovih zemljišč; predsednik Zadrugne zveze celjske kot kandidat — to je najhujše zasmehovanje posav-skih kmetov, posebno vinogradnikov, katere ta nesre-čna zveza tira v gospodarski propad.

Socialdemokratski časopis „Rudar“ očita našemu kandidatu gospodu dr. Benkoviču, da prosjači gospoda rudniškega ravnatelja, naj bi se vsa volitev vršila v Trbovljah, in ne na Vodi in v Trbovljah, kakor druga leta. To je laž. Res je, da je bil gospod dr. Benkovič pri gospodu ravnatelju, ampak radi draginje, bil je tudi na Dunaju pri centralnem ravnateljstvu, ampak s prošnjo, da se delavcem pri živužu v konsumnem skladišču cene nekoliko znižajo, kar bi gotovo nobeden dr. Kukovec in nobeden Čobal nikdar ne storil. Pač pa je že v prejšnjih časih ob kaki stavki šel Čobal kot delavski zastopnik brez kake deputacije k gospodu ravnatelju in ko je iz pisarne prišel, je ukazal ubogemu delavstvu, naj gre takoj na delo, ker s stavko ni nobenega uspeha. Dr. Benkovič se za delavstvo močno zavzema in je bil kot poslanec najmanj že 15krat v Trbovljah, zato ga bodo dne 13. junija tudi vsi zavedni delavci in kmetje volili!

Savski kot. Po Dobovi in breški župniji širi liberalnoštajersko-mokraška banda, edino-zveličavni nauk, da ne smemo več voliti nobenega prejšnjega poslanca, češ, da bi nam cesar, ki so jih z Dunaja „nagnali“, to hudo zamerili. In nekateri so verno sprejeli ta nauk ter rekli, da torej gospoda dr. Benkoviča ne smemo več voliti. Pametni kmetje se tej budalosti smejimo, ker dobro vemo, kakšen ugled so si pridobili na Dunaju ravno zadnje leto naši poslanci in to celo pri cesarju samem; da je cesar zadnjič izmed delegatov cele Avstrije nagovoril edino-le načelnika Slovenskega kluba dr. Šusteršiča, kar je vzbudilo seveda grozno razburjenje in zavist Nemcev in naših liberalonov. In v Slovenskem klubu je bil tudi naš kandidat dr. Benkovič, ki je vsepovsod znan kot eden najdelavnejših poslancev!

Trbovlje. Pred nekaj dnevi sem prišel slučajno v neko gostilno, ko so se ravno nekakšni možakarji pogovarjali o državnozborski volitvi. Ko sem pa zaslišal imenovati dr. Kukovca, postal sem takoj pozornejši. Po govoru sem takoj spoznal, da je eden med njimi naš pristaš, kateri je drugim razlagal dr. Kukovečev program in sicer: Možje, le pametni bodite! Pred dvema letoma, ko je dr. Kukovec za trga in mesta kandidiral v deželni zbor, je govoril na shodih res kakor jezičen dohtar. Udrihal je čez nas kmete, češ, kmet dela draginjo in ako pride on v dež. zbor, bo on gledal, da se bo kmetom rep pristrigel. Razlagal je takrat, da je sploh za to, da se kmetijski pridelki na ceni znižajo. Poglejte, možje, takega dohtarja hočete vi za našega poslanca v državni zbor poslati, kateri je nam kmetom sovražen. Kakor sem po govoru teh mož spoznal, niti eden ne bo volil dr. Kukovca, ker so se potem prav živahno pogovarjali o dr. Benkoviču in so odobraval njegovo neumorno delovanje v preteklih 4 letih.

Čobalovi letaki. Slučajno mi je prišel v roke neki Čobalov letak, v katerem kliče ta večni kandidat delavce, obrtnike in kmete na pomoč; neresnično trdi, da je v državnem zboru „klerikalna“ stranka vrgla 500 milijonov K v žrelo militarizmu. Prvič se o teh milijonih v državnem zboru še ni govorilo, pa še manj sklepalo, ampak samo v delegacijah, drugič pa vprašamo, če bi bilo to res, kje je bilo takrat tistih 89 socialdemokratskih poslancev, da so naši malostevilni slovensko-narodni poslanci imeli večino in pa lahko delali take sklepe. Smešno za počt.

Brežice. Rudečkar Baraga, ki je na breškem liberalnem shodu priporočal dr. Kukovca, je tam rekel, da on ni pri nobeni stranki. To mu verujemo, da ni ne pri Kmečki zvezi, ki jo besno sovraži, ne pri liberalni, ki se je itak vsi pametni ljudje otesajo, ampak je trden rudečkar, ki z vstrajno vnemo zbira svoje socialistične ovčice med železničarji ter jim vceplja rudeči evangelij. Zato pa je tem manj razumljivo, kako je mogel on sedaj nastopiti za liberalnega kandidata. In vendar je razumljivo! Ker ve, da ne rudečkar in ne liberalci nima upanja do zmage, si misli: pa dajmo vsepovsod hujskati zoper dr. Benkoviča: „med nami“ za rudečkarja, med nezavednimi ljudmi pa za liberalca, da vsaj čim največ zmešnjave napravimo! Tu se zopet lepo vidi: nasprotniki kršč. ljudskih strank, naj se drugače med seboj še tako sovražijo, se tesno združijo, kadar gre zoper „klerikalizem“, in bi se takrat zvezali s samim vragom, če bi se jim le ponudil. Saj resnega programa, po katerem bi se zares moglo ljudstvu pomagati, itak nima nobena obeh strank: liberalci pobirajo v gospodarskem oziru iz programa Kmečke zveze samo drobtine, ki pa se pri njih razredčijo v prazne fraze, s katerimi le zavirajo vsako delo, socialdemokratski program, ki je pa naravnost sovražen kmetu, pa se posebno zadnje čase vedno bolj sesuje sam v sebe. Radovedni smo, kaj bo socialistično vodstvo svojemu priganjaču Baragu reklo, ker se sedaj med kmeti peha za liberalce. Pa saj vemo, da jim je vseeno, pri kakšni stranki da je kdo: če je le zoper krščansko Slovensko kmečko zvezo, ki se je boje, ker jim trga njihove hinavske protikmečke krinke raz obraz!

Brezobrestna posojila in podpore za škodo po toči in drugih ujmah nam hoče dr. Benkovič vzeti! — tako piše zeleni, potrepljivi papir. Ta dr. Benkovič mora res neusmiljen človek biti in kako nedosleden! Deset in deset tisoč kron podpor v denarju in v obliki sena je zadnja leta izposloval za svoje volilce (naj le Bizeljanci, Mihalovčani, Brezjani in druge manjše občine povedo!), samo v enem letu je za breški okraj prišlo za 30.000 K brezobrestnih posojil, ker so bile vsled njegovega posredovanja skoro vse prošnje ugodno rešene; sedaj pa je naenkrat postal

najhujši sovražnik kmeta in je zoper vsako podporo. Naj vrag razume njega — ali pa veruje tem liberalnim oslarijam. Dr. Kukovec mora volilce imeti za velikanse teličke, da jim skuša kaj takega natveziti.

Javno vprašanje. Načelstvo brežiške posojilnice naj blagovoli takoj in jasno odgovoriti, je-li posojilnica izstopila iz celjske Zadržne zveze? Tista izjava, da ni v zvezi z ljubljansko Glavno posojilnico, je brez pomena. Ali veste, kako med ljudstvom vre? Ne dražite nas!

Dr. Benkovič je nasprotnik sejmov! — tako piše zeleni papir, ki ga trosijo po breškem okraju. Kako se pa to zлага s tem, da je dr. Benkovič interpeliral trgovinskega ministra, zakaj oblasti delajo take težave, če občine prosijo za nove sejme, in se je potegoval za odprtje sejmov, ki so bili zaprti vsled živinske kuge, zanešene po krivdi liberalnih in socialdemokratskih poslancev v naše kraje? Liberalci so s svojim glasovanjem v državnem in deželnem zboru zanesli kugo med našo živino, sedaj pa hočejo še okužiti zdrave možgane našega kmeta s temi izmišljotinami. Pa to liberalno kugo bomo ložje pregnali nego živinsko kugo!

Zakot pri Brežicah. Poslanci Kmečke zveze so že doslej pokazali, s kakšno resnobo delajo za naše koristi. Liberalci so jim pa — mesto da bi pomagali — hoteli povsod le sproti razdirati. Zato pa, kmetje, sedaj ob volitvah ne sme noben zaveden volilec ostati doma, marveč s svojim glasom izreči zopetno zaupanje Kmečki zvezi in zaničevanje njenim združenim nasprotnikom! Kdor bi ostal doma, je izdajalec svojega stanu!

Maribor levi breg, Št. Lenart, Zg. Radgona, Ljutomer.

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Na zadnjem občnem zboru tukajšnje Súdmarkine podružnice je bil za načelnika izvoljen zopet tukajšnji trgovec Sedmink, ki se vedno dela sladkega nasproti našim kmetom, kadar jim hoče svoje blago prodati, na tihem pa dela v kompaniji z dr. Zirngastom na pogin kmečkega stanu, kajti glavni namen Súdmarke je vendar le, da uniči našega kmeta. Za blagajnika pa je izvoljen tukajšnji lončar Polanec (seveda s pristno nemškim imenom). Baje on ne bo hotel svojih loncev več Slovencev prodajati, ampak jih bo znanprej delal le za šentlenartske Nemce. Dosedaj je bil za tajnika pri tukajšnji Súdmarki, čujte in strmite, celo en davčni asistent, in sicer A. Oswald, to je oni, ki je, namesto da bi se učil slovenščine, raje zelo čudne članke čez šentlenartske Slovence v „Mariboržanko“ dopisoval. Pričakujemo, da ga bo višja davčna oblast vendar že enkrat o tem poučila, da ne sme biti on kot državni uradnik celo odbornik v tako izzivalnih družtvih, kakor je Súdmarka. Pouči pa ga naj že tudi, da ne sme v uradu izzivati mirnih Slovencev s pruskimi urnimi verižicami. Istotako velja o enem drugem davčnem uradniku „z dolgo šnajdfredo“ za zelenim klobukom.

Gornja Radgona. O Roškarjevem volilnem shodu smo prejeli še naslednje poročilo: Pretečeno nedeljo dne 7. t. m. se je vršil pri nas volilni shod, katerega je priredila S. K. Z. v prostorih gospoda Karbaša. Ljudstva se je zbralo skoraj do 200, samih zavednih mož in mladeničev-volilcev iz petrovske župnije. Predsedoval je shodu gospod Janko Pelc, ki je po kratkem nagovoru podal besedo gospodu kandidatu S. K. Z. Ivanu Roškarju. Gospod poslanec prisrčno pozdravi navzoče, ter poda v nađ eno uro trajajočem govoru natančno poročilo o delovanju državnega zbora v zadnjih štirih letih: njegova izvajanja so zborovalci z navdušenjem odobraval. Ne moremo tukaj vsega povedati, kar smo slišali iz ust gospoda deželnega poslanca, kako ravna z nami Slovenci vlada, katere sploh nam ni naklonjena ter nam le redkoke-đaj privošču kako trolinico, zato pa je dolžnost vsakega zavednega Slovence, da pri prihodnjih volitvah voli poslanca, kateri ima čut in ljubezen do svojih sobratov in to so edino-le taki možje, katere nam priporoča naša S. K. Z. Zagotavljamo Vas, gospod poslanec, da navdušenje, katero je vladalo na shodu, ni bilo začasno, temveč da bomo isto pokazali še v tem večji meri na dan volitve, to je dne 13. junija t. l., ko bomo šli vsi kakor en mož na volišče in volili edino-le našega poslanca gospoda Ivana Roškarja. Naj postavljajo štajerski janci svoje kandidate-kmete — tako kakor je Giršmajer — mi bomo delali z vsemi silami na to, da zmaga naš kandidat. Mi dobro vemo, da nam more samo Kmečka zveza kaj pomagati, ker v njej so res združeni spodnještajerski kmetje in ona postavlja tudi za kandidate res prave kmete, kakor je naš gospod Roškar. Z živijo-klici na gospoda poslanca in Slovensko kmečko zvezo zaključil se je krasno uspeli shod.

Maribor desni breg, Slov. Bistrica, Konjice.

Mariborska okolica. Tužno vest vam naznanjam. Povedati hočem, kako se godi z našo deco, katere mora obiskovati ljudsko šolo, pri kateri ima Súdmarka svoje kremplje zraven. Učiteljstvo je tako, da ne vemo, ali ne sme ali ne zna slovenski. Niti tega nočejo ti vzgojevalci mladine, da bi naši deci vsaj tuintam kaj v slovenskem jeziku razložili; če se že tako bojijo „smrtnega greha“, da bi jih v materinem jeziku poučevali. Naši otroci so v takih šolah pravi sužnji in tudi mi stariši z njimi vred. Po postavi moramo otroke pošiljati redno v šolo in še za njo plačevati, a pri tem moramo gledati, kako se naš najdražji zaklad muči s tujim jezikom, ker bi se slovenski

otroci morali ravno isto naučiti, kot otroci nemške narodnosti. Posledica je, da se otrok joče, ko mora v šolo, ker ve, da se ne bo mogel vsega naučiti in bo zato kaznovan. Ravno sedaj, ko te vrste pišem, so se priokali otroci domov, ker se jim je zagrozilo, da bodo vsi zaprti, če se ne bodo ene naloge do jutri naučili. Ali ni nobene pomoči, da bi se mi in naši otroci rešili teh mučilnic? Ali je tak učitelj, ki ne zna ali noče znati slovenski in ne razloži otrokom ničesar v njihovem milem materinem jeziku, sposoben in vreden, da mu izročimo naš najdražji zaklad, naše otroke? Res, turške so razmere, v katerih živimo in v najpohlevnejšem se mora vzbuditi gnjev in srd.

Marenberg, Slovenjgradec, Šoštanj, Gornjigrad.

Št. Janž na Vinski gori. Kakor drugod, se je pričelo tudi pri nas prav živahno volilno gibanje. Ogromna večina volilcev je z navdušenjem vzela na znanje, da kandidira v našem okraju zvest pristaš Slovenske kmečke zveze, naš neumorno delavni dež. poslanec gospod dr. Karol Verstovšek. (Le nekateri nezadovoljneži in oprode celjskih dohtarjev, kojim ni mar napredka in miru, ampak povsod razdirajo in onemogočujejo vsak gospodarski in narodni napredek, zabavljajo čez njega in kujejo posilinemško-liberalnega Podržana v zvezde. Toda naj bodo lepo mirni, sicer si bomo posamezne agitatorje ogledali natančneje in jih pošteno osvetili. A vkljub vsem malinacijam in sleparijam, s kojimi se agitira za Podržana in trosi volilec pesek v oči, bode zmagal in sicer slajno zmagal naš kandidat in rojak gospod dr. Karol Verstovšek, ki je znan v celém okraju kot eden najdelavnejših in odločno nastopajočih poslancev. Volilci so do dobra spoznali nemško-liberalno stranko, ki ji ne gredo več na limance, ampak se vedno bolj in bolj oklepajo najuglednejše in najmočnejše organizacije Slovenskega Štajerja, to je Slovenske kmečke zveze, ki bode in mora v tem volilnem boju zmagati na celi črti! Živela S. K. Z., živeli njeni kandidati!

Staritr. Werdnik je nam vsem znan od zadnjih volitev za okrajni zastop. Na vse kriplje je deloval z Jakom, da bi izpodrinil našega zaslužnega načelnika okrajnega zastopa gospoda Güntherja. (Tudi veleugledna posestnika Schöndorfer in Rotovnik bi morala trčati iz okrajnega zastopa. Volilci se niso brigali za Werdnigove čenče in izkazali gospodu Güntherju svoje zaupanje. Mi kmetje opazujemo pri nas, da je delo okrajnega zastopa vedno pločovitije. Tudi vemo, da je temu le vzrok složno, skupno delovanje v vseh zadevah med gospodom načelnikom Güntherjem in deželnim poslancem gospodom dr. Karol Verstovšekom. V okraju smo veseli in ponosni, da gresta ta dva gospoda tako skupno in sporazumno, ker to je le v prid celega okraja. Ne moremo si pa misliti, kako bi deloval Werdnig kot poslanec, ki sploh ni nikdar še zastopal težen našega kmeta. Zato ga tudi ne bomo volili!

Odgovor, ki ga je dobil Werdnig od barona Ko., ko se mu je predstavil, kakor smo zadnjič javili, da je „Freigeist“, se je glasil prilično tako-le: Seien Sie was für ein Geist immer Sie wollen, für die Gemeinde scheinen Sie doch keinen rechten Geist zu haben, denn sonst hätten wir wohl keine so schlechten Gemeindestraßen. — Po slovensko: Bodite kakoršen duh že hočete, brigajte se rajši za občinske steze, da ne bodo tako slabe. — Torej, gospod župan, vse kaže, da Vaš poklic in Vaša služba zahtevata, da ostanete doma na Otiškem vrhu tudi kot „Straßenmeister“, na Dunaj bomo pa poslali dr. Karl Verstovška, deželnega poslanca v Mariboru.

Slov. Gradec. Naš kandidat je dr. Karl Verstovšek, deželni poslanec v Mariboru. Dr. Karl Verstovšek je član naše dične Kmečke zveze že takoj od njenega početka pred štirimi leti; v tej naši Kmečki zvezi pa je zbrano vse slovensko kmečko in delavsko ljudstvo cele naše škofije, torej vsi Slovenci na Spodnjem Štajerskem. Ker ima Kmečka zveza trdno katoliško podlago, zato so se kmetom in delavcem, združenim v tej zvezi, takoj pridružili vsi duhovniki, pa tudi drugi svetni razumniki, ki se ne sramujejo svoje ga katoliškega prepričanja, in prav med temi je tudi naš kandidat dr. Karol Verstovšek, ki je naše gore list; je Slovenec in katoličan. Zato z mirno vestjo vsak kmet in vsak delavec napiše na glasovnico: Dr. Karl Verstovšek, deželni poslanec, Maribor. — Naš kandidat je profesor. Zakaj pa profesorja? Zakaj ne kmeta? Na to odgovarjamo: Kmet, ti si pravičen, hočeš biti pravičen napram drugim, zahtevaš pa tudi ti od drugih, da so pravični napram tebi. In tako hoče in mora tudi Zveza vseh kmetov biti pravična napram vsem svojim članom, ki so se ji neustrašeno, z veseljem in ponosom pridružili, akoravno imajo svoje službe v drugih poklicih. Zato pa je Slovenska kmečka zveza razdelila pravično poslanska mesta na Spodnjem Štajerskem: izmed sedmerih poslancev, ki naj jih pošljemo na Dunaj, naj bi bili trije kmetje, eden duhovnik, eden pravnik, eden zdravnik, eden profesor. — Pa ne samo pravično je tako, ampak tudi potrebno. Kakor namreč potrebujeta kmet in delavec v vsakdanjem življenju pomoči tudi od drugih stanov, prav tako potrebuje tudi kmečki poslanec na Dunaju tudi pomoči od drugih stanov, ki se razumejo tudi še na druge potrebne stvari, ne samo na kmečke. Na Dunaju delajo poslanci najrazličnejše in najvažnejše postav, vpri katerih bi samo kmečki poslanci ne mogli sodelovati, ker se po svojem poklicu ne morejo na vse razumeti; še visoko izšolani ukreje si lahko belijo glave, kako in kaj bi bilo bolje okreniti, zdaj tu, zdaj tam: zdaj pri železnicah, zdaj pri rudokopih, zdaj pri poštah, zdaj pri trgovini, zdaj pri obrti, zdaj o

kužnih boleznih pri ljudeh in živalih, o sodnih razmerah, o miru in vojski, o šoli in cerkvi itd. itd. Tu pa je treba različnih izvedencev, kajti vsega eden sam nikoli ne more vedeti; saj tudi kmet, kadar recimo zida, potrebuje vsakovrstnih rokodelcev. — Zato bomo zapisali dne 13. junija na glasovnico: Naš poslanec bodi: Dr. Karl Verstovšek, deželni poslanec, Maribor.

Meža ob Dravi. „Narodni List“ farba svoje naročnike, češ, da je prevzvišeni nadškof Skrbensky v Pragi prepovedal duhovščini agitirati pri volitvah. To je laž! Pač pa je očital prevzvišeni knez nadškof liberalnim agrarcem, da dovolijo v svojih listih napadati duhovnike, škofo in katoliško vero. To je resnica, ki se bere v časniku „Čech“, ki izhaja v Pragi. Zato mislimo, da naš premisljivi gospod knez škof ne potrebuje nobenih nauk; od študiranih in nedostudiranih liberalcev.

Št. Jan pri Spodnjem Dravogradu. „Narodni List“ hoče v zadnji številki dati „lepih naukov“ glede volitve. Naša častita duhovščina ne potrebuje nobenih nauk od liberalcev; saj je znano, na kako slabih nogah stoji vera liberalcev. Duhovščina je prejela „lepe nauke“ glede volitve leta 1907, ko se je iz prižnice prebral skupni pastirski list avstrijskih škofov o volitvah, in takrat smo slišali, da je treba voliti katoliške moše, ki bodo vedno branili katoliške nauke, ne pa človeka, ki je za ločitev zakona, ne človeka, ki govori, da ne veruje vsega, kar katoliška cerkev zapoveduje verovati in da mu ni treba spovedi. Ali ste razumeli, gospod Verdnik?

Kandidat obeh slovenskih strank za mestno skupino Celje

Ormož, Sevnica, Laško, Brežice, Ljutomer, Slovenj Gradec, Slov. Bistrica, Šoštanj, Marenberg, Muta, Vuzenica, Zgor. Vižinga, Gortina, Sobota, Rogatec, Slatina Zdravišče, Studenec, Sv. Lovrenc nad Mariborom, Vojnik, Konjice, Vitanje trg.

Ivan Rebek, ključavničar v Celju.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Ivan Rebek, ključavničar v Celju, je edini pravi kandidat v volilnem okraju: trg Sv. Lovrenc—Ormož—Slov. Bistrica—Marenberg—Muta—Vuzenica—Rogatec—Celje. Ta 11. volilni okraj na Štajerskem je po veliki večini obrtniškega in delavskega stanu. Ivan Rebek pa je znan obrtnik in vzoren delavec. Zato so si vsi treznomisleči obrtniki in delavci izbrali njega kandidatom, in za njega bodo dne 13. junija 1911 bojevali boj z upom zmage, saj je že leta 1907 brez velike agitacije dobil 1179 glasov, in je le z okroglo 600 glasov večine zmagal sodnik Marekhl. [A v teku 4 let se je ta Marekhl izkazal popolnoma nezmožnega, zastopati imenovane okraje, ker se je vdinjal vladi in Šudmarki, obrtnike in delavce pa je pital z obljubami. Netil je z vso verno narodnostni prepir, kateri pa povzroča sovraštvo, bojkote in največjo škodo obrtnikom in delavcem! Zato pa proč z Marekhlom! Volimo vsi Ivana Rebeke!]

Kandidat združenih slovenskih strank za mesto Maribor je:

Jurij Stern, posestnik, Maribor.

Mariborski Slovenci! Še je čas, da greste pogledat v volilni imenik. Mnogo nas je izpuščenih. Tako na primer ni v imeniku nobenega bogoslovca-volilca, tudi bogoslovskega hišnika ne, le en strežnik je zapisan, pa še ta najbrž radi svojega nemškega imena. Pojdite torej pogledat v imenik in reklamirajte nemudoma!

Resel, Wastian in Wannek vsi trije kandidati so govorili včeraj dne 11. zvečer na nekem shodu železničarjev v Gambrinovi dvorani. Shod je bil sklican pravzaprav od takomenovanih nemških železničarjev, toda socialdemokrati so prišli v velikem številu, so si prisvojili predsedstvo in so bili sploh neomejeni gospodarji. Določilo se je, da sme vsak kandidat 45 minut govoriti. Najprvo je govoril Wastian, ki pa je bil očitno potlačen. Takega izida svojega shoda gotovo ni pričakoval. Za njim je razvijal program vsenemde dr. Wannek. Ker je večkrat napadel socialdemokrate, je prišlo do ostrih spopadov med temi in maloštevilnimi Wannekovi. Zanimivo je bilo, da je urednik Jahn sedel pri Wanneku, med tem, ko je Wastian sameval pri drugi mizi. Kot tretji je nastopil Resel. Odgovarjal je ostro predgovornikom in je prišlo do živahnih konfliktov. Med drugim je povedal, da je „deutscher Mann“, da se bori „für die deutschen Kulturgüter“, in še več enakega. Zelo mučno je bilo slišati tega nemškega socialdemokrata, ki se je trudil dokazati, da ni manj nacionalen kot Wannek in Wastian, med tem ko so bili navzoči socialdemokrati skoro sami Slovenci. Na koncu se je glasovalo samo o Reselovi kandidaturi, katero je seveda velika socialdemokratska večina z navdušenjem sprejela. Ko tako vidimo, kako se preklajajo razne stranke za prvenstvo med sabo, se mora v nas vzbuditi zavest, da nočemo biti privešek nikomur, ampak hočemo stopiti samostojno na plan, ker smo odločilen faktor. Vsi Slovenci v boj za našega kandidata Jurija Sterna.

Razne novice.

Novo slovanske igralne karte dobe se v Mariboru v papirni trgovini gospoda V. Weitzla ter opozarjamo na današnji inserat.

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju je prejelo od dne 9. marca do dne 4. maja sledeče darove: 200 K: Centralna posojilnica v Gorici; po 100 K: Hranilno in posojilno društvo v Ptuj, Kmečka posojilnica ljubljanske okolice in Tržaška posojilnica in hranilnica; po 50 K: Josip Mazi, c. kr. realni profesor v Ljubljani in posojilnica v Logatcu; 40 K: posojilnica v Gornji Radgoni; 30 K: Obrtno pomožno društvo v Ljubljani; 25 K: posojilnica v Črnomlju; po 20 K: Saleška posojilnica in štedilnica, Velenje, Notranjska posojilnica v Postojni, posojilnici v Framu in Konjicah, Savinjska posojilnica v Zalcu, dvorni svetnik dr. Fran Dukič, zobozdravnik dr. Anton Podpečnik, dr. Ivan Pekolj in Posavec na Dunaju; 12 K: posojilnica v Velenju; po 10 K: Okrajna posojilnica in hranilnica v Sežani, županstva St. Jurij, Lokev in Starigrad, dr. Josip Jelenc, inženjer Ivan Petrič, primarij dr. Fr. Göstl, trgovec Franc Sadnikar in Ivan Valenčič; po 6 K: gimnazijski učitelj Ivan Dolenc in okrajni sodnik dr. Silvin Krašovec; po 5 K: katehet Ivan Hutter, župnik Nikolaj Križaj, župnik Martin Meško, profesor Alfonz Vales in župnik Ivan Zupan; po 4 K: Jelena Bavdekova in župnik Ivan Škerjanc; po 3 K: župni. Franc Kadunc, dr. Alojzij Kraut, dr. Jan Lenoch, dekan Anton Nežič, župnik J. Omers, Stefan Rojnik in župnik Josip Zelnik; po 2 K: profesor dr. Matija Heric, profesor dr. Ljudevit Pivko in trgovec Karol Planinšek; 1.50 K: župnik Matija Klajnc. Skupaj 1050 K 50 h. — Darove sprejema blagajnik: Ivan Luzar, nadrevident južne železnice v pokoju, Dunaj, III., Reissnerstrasse 27.

Perutninarški tečaj na Grmu. Kmetijska šola na Grmu na Kranjskem priredi ob nedeljah popoldne dne 14. in 21. majnika 1911 perutninarški tečaj s sledečim vspeedom: V nedeljo dne 14. majnika, od 3. do 5. ure popoldne: Važnost perutninarstva. Dohodki kokošjereje. Napake pri kokošjereji. Vrednost kokošjih plemen. Odbiranje kokoši za plemo. — V nedeljo dne 21. majnika, od 3. do 5. ure popoldne: Zboljšanje kokošjereje. Krmljenje kokoši. Strežba kokoši. Bolezni pri kokoših. Zboljšanje kurnikov. Zadržujo pospeševanje perutninarstva. Pouk bo združen tudi z praktičnim razkazovanjem. Tečaj je namenjen gospodinjam in kmečkim dekletom.

„Zarja.“ Slovensko katoliško akademsko teh. društvo „Zarja“ priredi 11. redni občni zbor v soboto dne 13. t. m. v gostilni „zum Andreas Hofer“ v Gradcu, Prokopigasse 12. Vspeod: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odbora. 3. Sprejem novih udov. 4. Slučajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer.

Pozor! Dne 16. maja 1911 dopoldne se vrši pri c. kr. okrajnem sodišču v Celju dražba lepega posestva v Dobrni pri Celju. Opozarjamo na tozadevni inserat v današnjem listu.

Izjava. „Narodni List“ in njegov dopisnik je lažnjivec, ker trdi, da je Katoliško bralno društvo v Žetalah sklenilo, da bo odsilhal opustilo „Slovenskega Gospodarja“ in ga ne bo več toliko številk dobivalo. Izjavljamo, da je ravno nasprotno resnica: „Slovenskega Gospodarja“ bomo dobivali še večjo množino. Žetale, dne 7. maja 1911. Janez Vogrinc, predsednik. Jožef Krajnc, tajnik.

Slov. čebelarско društvo za Spodnji Štajer ima svoj občni zbor v nedeljo dne 21. maja 1911, ob 9. uri popoldne v posvetovalni dvorani celjske posojilnice v Narodnem domu po sledečem vspeodu: 1. Pozdrav. 2. Dopisi. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Predavanje gospoda Jurančiča o razstavi leta 1912 in o brezdačnem sladkorju. 6. Volitve. 7. Slučajnosti. K mnogobrojni udeležbi vabi društveni odbor.

Operiran je bil gospod bogoslovec Vinko Holcman. Vnel se mu je slepič. Pravočasno ga je opomnil na nevarnost v Mariboru splošno priljubljeni gospod dr. Turšič. Operacija se je posrečila, bolnik skoro že okrevaja.

Maribor. Dne 9. t. m. so pokopali cesarskega svetnika Štefana Weingraberja, ki je umrl v 89. letu starosti. Bil je dvorni in kabinetni kurir v zunanem ministrstvu. Državi je služil 50 let. Bil je od cesarja ponovno odlikovan.

Maribor. Porotno zasedanje. Za drugo porotno zasedanje pri okrožnem sodišču v Mariboru je bil za predsednika porotnega sodišča določen predsednik okrožnega sodišča gospod Ludovik Perko in kot njegovi namestniki sodni svetniki dr. Franc Vovšek, dr. Josip Fraidl in Anton Morcutti.

Maribor. Ujet tat koles. 22letni čevljarški pomočnik Ignac Kolar je v soboto večer v Tegethoffovi ulici iz veže v hiši štev 57 ukradel trgovcu gospodu Šumenjaku kolo. Toda tatvino je opazil neki trgovski pomočnik, ki je zasledoval tatu in mu odvzel kolo. Pri tatu se je našlo tudi revolver in večjo svoto denarja, o čemur ni vedel povedati, kako si ga je pridobil.

Maribor. Tat in dezertar. Infanterist S. Jarc je dne 3. t. m. pobegnil od svojega polka in je poslal drug dan erarično obleko in bajonet po neki civilni osebi nazaj v vojašnico. Predno je pobegnil, je Jarc desetniku Ungerju iz stotniške delavnice ukradel kolo. Jarc je po poklicu mizar in pristoja v Maribor. Še predno je prišel k vojakom, je že večkrat

bil občutno kaznovan radi tatvine. Uvedla se je vojaško-kazenska preiskava.

Maribor. Dramatično društvo vabi na občni zbor v četrtek dne 18. maja 1911, ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Vspeod: 1. Poročilo odbora. 2. Poročilo pregledovalcev računa. 3. Volitve. 4. Določitev članarine. 5. Slučajnosti.

Dornova. Umrl je tukaj v pretečenem tednu zaslužni mož Simon Horvat. Leta 1866 se je boril za domovino s Prusi, in je bil v groznem ognju celi dan, pa je še vendar ostal nepoškodovan. Bil je tudi vrli rodoljub. Sedaj je ravno dopolnil 83 let. Bodi mu zemljica lahka!

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Ker šentlenartski Nemci uvidijo, da jim okoliški kmetje več ne zaupajo ter nočejo svoje otroke pošiljati v nemško šolo, ker se tam ničesar ne nauče, so sedaj sklenili, po zvijači, bolje rečeno po slepariji, pridobiti pravico javnosti svoji nemški šoli. Naročili so si namreč iz Dunaja, iz najdenišnice, otroke, katere bodo dali nekaterim tukajšnjim strankam v rejo; seveda se mora stranka zavezati, da jih bo pošiljala v nemško šolo! No, to bo pa lepo ven videlo v nemški šoli. Že sedaj so v tej šoli na pol razdivjani, saj je še vsem znano, da je lansko leto en učenec iz nemške šole enega učenca iz slovenske šole z nožem v hrbet zabodel, in le spretnosti zdravnikov se ima zahvaliti, da ne nosi že danes pečat morileca na čelu. Kako bo pa še le naprej v tej šoli, ko bodo v njo zahajali izprideni otroci iz Dunaja, otroci pouličnih žensk ter okuženi z neozdravljivimi boleznimi. Kajti vsaka poštna mati svojega otroka sama vzgoji, in iz najdenišnic smo še redkokedaj kaj poštenega dobili. Toda šentlenartskim Nemcem se gre le za to, da bi postala njihova šola javna ter da bi moral kmet to šolo plačevati. To hočejo doseči, in za to porabljajo vsa, tudi nepoštena, grda sredstva.

Svetinje. Voj. veteransko podporno društvo pri Svetinjah priredi v nedeljo, dne 21. maja ob 4. uri popoldne v gostilni g. Antona Pajtlarja v Brebrovniku tombolo. Ker je čisti dobiček namenjen, podpirati bolne in ponesrečene ude, se društvo cenj. udeležencem najtopleje priporoča. Svira svetinjska godba. Po tomboli prosta ljudska zabava. K obilni udeležbi vabi slavno občinstvo — načelnštvo.

Slov. Bistrica. Poskušeni samoumor. V sredo popoldan se je hotel v tukajšnji vojašnici obesiti nek dragonec. Neki tovariš je prišel še v pravem trenutku in ga rešil.

Sladkagora. Dne 16. maja dobimo poštni nabiralnik, ki bo pri gospodu Roku Kajba. — Nekaj otrok je zbolelo na škrlatici.

Fram. Naši gosposki lovci si pač preveč upajo proti kmetu. Najemniki lova: Dr. Rosina, Hasl, Flick so nastavili po gošah in vinogradih strihnina za lisice in miši. Vsled tega je poginila cela množica psov in maček. V občini Loka, kjer ima lov dr. Rosina, je poginilo 10 psov vsled tega strupa, ki ga je dal visoki najemnik lova nastaviti po svojem lovcu Herschützu. Gospod doktor! Če hočete dobiti lisice, idite jo čakati! Kako pridemo mi posestniki do tega, da nam zastrupljate naše varuhe pse. Lovce Hasl je dal celo oznaniiti pred cerkvijo, da naj ljudje ne jedo mesa zastrupljenih kokoši! Pred par dnevi so bile poginile posestniku M. Černeju tri velike svinje, četrto pa so komaj rešili — bile so zastrupljene. Černeje je nastal s steljo, ki jo je nagrabil v gošji, kjer je nastavljal Hasl strupa. Svinje so meso našle med listjem, in v trenutku je splavalo kmetu 400 K po vodi! Kmet se pritoži pri županstvu, ki pošlje štajercijanca Moma k okrajnemu živnozdravniku, za Momom hiti Hasl, in prišlo je poročilo županstvu, češ, zdravnik noče priti. Kmet se poda k poslancu Pišek, Pišek hiti takoj na vlak in v Maribor, in čez nekaj ur je bil že merodajni faktor pri kmetu, ki je odredil, da so se poslali svinjski želodec v Gradec. Ljudstvo je razburjeno proti lovcem zaradi vsepovsod nastavljenega strupa, vsled katerega pogine toliko psov, maček in kokoši. Prosimo slavno okrajno glavarstvo hitro in gotove pomoči!

Iz Žiž. Občinske volitve se bodo dne 18. maja torej vendar enkrat vršile. Naši posilneme ali štajercijanci so pridno na delu. Vsemogoče poskušajo, da bi dobili občino v svoje kremplje. Prvikrat se jim ni posrečilo, tudi zdaj se jim ne sme. Pazite, zvesti, krščansko misleči slovenski kmetje, da vam ne ugrabijo vaših pravic. Vsi na volišče! Nihče od naših ne sme ostati doma; to bi bilo sramotno za našo vas, ako bi ji bili na čelu naši najhujši sovražniki, ki se sramujejo in zaničujejo svoj materni jezik, ki trobijo zvesto v nemčurski rog in plešejo, kakor jim gode pisar Cucek, ki hodi po svojo modrost h loškim posilnecem. Ne dajte se preslepti, če vas še tako vabijo in vam zatrjujejo, da so oni tudi Slovenci. Le poglejte njih dela! Na razglasih je vedno na prvem mestu vse nemško! Vprašamo pisarja Čučeka, za koga piše v Žižah nemški?! Saj nimamo niti enega kmeta, ki bi znal njegovo čekarijo brati in pravilno nemško govoriti. Ako bi bili res katoliški Slovenci, kakor vedno in vedno trde, bi vendar morali zahtevati od občinskega pisarja, da jim piše v materinem jeziku. Povedati bi mu morali, da se reče „Gemeindekanzlei“ po slovenski: Občinska pisarna. A ta drznež piše tudi na slovensko besedilo le „Gemeindekanzlei.“ Pa so si vsi enaki! Gliha vkup štriha! Zato, dragi pristaši kmečke zveze, ne hodiite jim na limanice, ostanite zvesti svojim načelom in na dan volitve vsi na krov! Pokažite, da so Žižice bile in bodo krščansko-slovenska vas. Čučeku bi pa svetovali, naj se pobriga malo več za šolo — tam je dosti za pomesti. Saj je ven-

dar nastavljen za učitelja, pa ne za agitatorja štajerske tolpe. Tudi ne za to, da dela nemir med vaščani. Sino bili toliko let brez njega, pa je bilo dobro, ga prav lahko pogrešamo tudi zdaj. Če mu ni prav pri nas, pa naj pobere šila in kopita — mu bomo hvaležni za to!

Porotno sodišče v Celju prične zasidati prihodnji ponedeljek dne 15. maja. Na vrsto pridejo sledeči slučaj: 15. maja: Jože Černelc, delavec, Ivan Sibič, železniški čuvaj in Miha Černelc, občinski ubožec, vsi iz Zakota pri Brežicah, zaradi ponarejanja denarja. 16. in 17. maja: Franc Plaušteiner in Anton Blažević, postopač, zaradi umora in tatvine. 18. maja: Anton Jevšenak in Elizabeta Hrastnik iz Gradiša zaradi tatvine.

Celje. Sam sebe obstrelil. Martin Brecl iz Smartna v Rožni dolini je prišel dne 8. t. m. v Celje k naboru. Z več naborniki je šel v neko gostilno. Tam je pa hotel napraviti šalo in je skusil natihoma svoj revolver pod mizo nabasati. Komaj pa je spravlil prvo patrono v revolver, se je isti na nerazumljiv način sprožil in kroglica je šla Breclju v desno stegno.

St. Jurij ob južni železnici. Smrtna nesreča. Poroča se, da je v Černolici neki posestnik poslal svojega hlapca Matija Kranjca s košem po seno. Ko je hotel Kranjc iz gumna poln koš odnesti, se mu je na lestvi izpodrsnilo in padel je tako nesrečno, da je čez dve uri umrl.

St. Pavel pri Preboldu. Ogenj je izbruhnil na neznan način v četrtek dne 7. maja okoli poldneva v gospodarskem poslopiju veleposestnika gospoda Sadnika v Ladjkovici. Zgorelo je poleg vsega, kar se je tačas nahajalo pod streho, tudi šest glav goveje živine in 16 svinj razne velikosti. K sreči ni bilo močnega vetra, ki bi bil lahko že tako veliko škodo še povečal. — Na enako neznan način se je vnelo pred nekaj tedni gospodarsko poslopije P. Kosa, posestnika v Leščah. Tudi tam je zgorelo poleg gospodarskega orodja več svinj in dve kravi. — Stavitelji novih poslopij, bodite previdni pri napravi načrtov, našli izhodov, da bodo ti v slučaju nesreč lahko pristopni.

Novaštifta pri Gornjemgradu. V nedeljo dne 21. majnika bodo prevzvišeni gospod knezoškof lavantinski slovesno posvetili nov veliki oltar v župni cerkvi, kjer je tudi sloveča božja pot. Oltar je iz marmora in ga je lansko leto postavil, sedaj žal že umrl gospod Ivan Vurnik, podobar v Radovljici na Kranjskem. S tem oltarjem je naša krasna romarska cerkev dobila dragoceni kinč, ki bo pričal še poznim rodovom, da je tukaj tudi v prosvitljenem dvajsetem stoletju živelo ljudstvo, ki je imelo čut za lepoto hiše božje in ki je zmiraj rado žrtvovalo po svojih močeh v čast Marijino.

Narodno gospodarstvo.

Pozor pri nakupovanju čilkega solitra! Marsi kateri kmetovalec bo rabil za gnojenje trt, krompirja, turšice itd. čilski solitar, zato ga opozarjamo, naj pazi na to, da ne kupi malovrednega blaga za drag denar. Zapomni si dobro, da je tudi čilski solitar gnojilo, pri katerem te brezvestni prekupec lahko oslepeli! Čilskemu solitru primešajo namreč sleparji kuhinjsko sol, kajnit ali kakšno drugo manj vredno sol, katere primesi se pa ne dajo razločevati s prostim očesom od čilkega solitra. Da pa doženeš, ali je čilski solitar pristen ali ne, deni nekoliko tega gnojila na kakšno kovinsko ploščo in drži nad žrjavico, da se plošča razbela. Ko se je plošča segrela, se čilski solitar, ako nima tujih primesi, v petih minutah raztopi in mirno zgori. Ako mu je pa primešana kuhinjska ali katera druga sol, začne solitar štrcati, kakor hitro se je segrel.

Kdaj in kako naj se gnoji trtam s čilskim solitrom. Če nameravaš gnojiti trtam s čilskim solitrom, nabavi si za vsako trto kakih 45 dkgr. tega gnojila. Ako ni vreme presuho, raztrosi prej navedeno množino v treh obrokih. Eno tretjino raztrosi maja, drugo tretjino junija in ostalo julija. Če je pa vreme presuho, potem porabi drugo in zadnjo tretjino ali celo ves solitar naenkrat in sicer maja ali k večjem junija. Da dosežeš namreč zaželjen vspeh s solitrom, je neobhodno potrebno, da došpe gnojilo h koreninam in sicer dotlej, dokler trte čvrsto poganjajo. Ako večkrat dežuje, se zgodi to v kratkem, ako pa vlada suša, potem ostane solitar v gornjih plasteh in pride do trtnih korenin, ki se nahajajo precej globoko v zemlji, prekasno.

Živinski sejmi na Spodnjem Štajerskem zopet dovoljeni. Tozadevni namestniški razglas (datiran z dne 26. aprila) določa med drugim sledeče: 1. Na sejmšče se sme pripustiti samo živina iz dotičnega okr. glavarstva. 2. Žival mora že stati 40 dni v enem in istem hlevu, predno se sme zopet gnati na sejem. 3. Kmetje, ki imajo živino na prodaj, morajo imeti še poseben hlev, da se eventualno porabi za izolirnico in pa razkuževalna sredstva. 4. Živinski ogleda mora neposredno pred odgonom živali iz hleva pregledati vso živino in rezultat, kakor tudi potrjeno 40dnevne bivanja v hlevu posebej zapisati v živinski potni list.

Združenje Lloyd z Austro-Americano? Iz Trsta se poroča: Dejstvo, da avstrijski Lloyd in parobrodna družba Austro-Americana nastavljata v inozemstvu skupne agenture in proizvodilnice, je povzročilo domnevanje, da bo prišlo v kratkem času med obema družbama do strnitve. Govori se tudi, da bo Lloyd celotno mornarico kakor tudi vse nastavljene omenjene družbe prevzel v lastno režijo.

Cene živine. Poročilo o sejmu goveje živine na Dunaju dne 8. maja 1911. Prignalo se je: 3380 volov, 838 bikov, 739 krav in 248 bivolov, skupaj 5705 komadov. Cene: alpski voli prima 100—106, srednji 90—98, slabši 82—89, izjemoma 120 K; ogrski sivi voli prima 90—100, srednji 80—88, slabši 74—78 K; ogrski lisasti prima 100—112, srednji 90—99, slabši 82—88, izjemoma 118 K; voli iz Galicije prima 96—106, srednji 90—94, slabši 86—88, izjemoma 112 K. Biki 91—100, 84—95, izjemoma 80—110. Krave 78—104. Bivolji 60—77 K 100 kg žive teže. Prignalo se je 305 komadov več kot prejšnji teden. Cene so pri bikih padle za 2—3 K; pri pitanih volih je ostala cena prejšnjega tedna.

Poročila s hmeljskega trga. Žalec, dne 6. maja: V zadnjem času se je spečalo zopet nekaj manjših partij hmelja. Cene se niso izpremenile in so se gibale večidel med 158—166 K. Notiralo se je: 154—158 K za slabega, 160—165 K za srednjega, 166—174 K za srednjedobrega in prima. Prejšnji teden se je prodalo največ štajerskega hmelja, ki je dosegel ceno 140—145 K, kakoršne vrste je pač bil. Razpoloženje je mirno, stalno. V zavodu za signiranje hmelja se je v celoti haliralo 50.711 zavojev. — Nevtomisel, Poznanjsko, dne 29. aprila. Momentano ne vlada nič kaj posebno trgovanje z hmeljem žetve l. 1911, kar je količine, ki je na razpolago, zmiraj manjše. Cene so se pa tudi tukaj, tako kot v Norimberku dvignile, zvišanje znaša okroglo 10 mark pri stotu. Glavno zanimanje vlada za preizkušnje hmeljskih nasadov, in delo vsled ugodnega pomladanskega vremena zelo napreduje.

Narodno-obrambno delo.

„Südmarka“ išče dva nemška zdravnika in babilico, ki bi pa vsi morali biti večji slovenskega jezika. Za eno zdravniško mesto je predpisan hrvaški, če ne pa slovenski jezik. Iz tega se vidi, kako sistematično delajo Nemci na ponemčevanju naših krajev. Počasi hočejo v vseh stanovah izpodrinuti slovenski, domači živeli in ga nadomestiti s tujim. To mora gotovo slabo vplivati na dobrobit ljudstva, ker tujec vendar ne more imeti dobrodejnih stikov z njim, ker ne čuti z njim.

O naseljeniskem delovanju Südmarke. Kakor Südmarka sama priznava, bo do konca leta 1911 po njenem posredovanju najmanj 50 nemških družin naseljenih v obmejnih krajih. Razven na St. Ilj, ki je že tako precej naseljen, bo obrnila svojo pozornost tudi drugim jezikovno mešanim krajem na Slovenskem Štajerskem. Südmarka izjavlja tudi, da bo že v prihodnjih dneh izšel izkaz o njenem naseljeniskem delovanju in o vseh glede tega. Nam Slovencem bo ta izkaz dobro došel, bodemo imeli vsaj še boljši pregled. Upajmo, da bomo še lahko v pravem času zaježili sistematični naval na našo lastnino. Zato pa, „Slovenska Straža“, na delo! Vsi dobromisleči Slovenci jo naj po vseh svojih močeh podpirajo!

Judeževi groši. V času od 1. do 7. t. m. je razdelila Südmarka sledeče podpore: Občini Aichholz na Gornjem Štajerskem 1000 K za pogorelece, neki nižjeavstrijski občini 200 K, nekemu dijaku 100 K, nekemu čevljarju za nakup šiv. stroja 100 K, nekemu uradniku poročstvo za posojilo 2000 K, nekemu obrtniku obresti za posojilo 1000 K.

Nemška „kultura“.

Pred graškim deželnim sodiščem se je v petek dne 28. aprila obravnavala strašna surovost, s katero je neki nemški ključavničarski mojster Wanitsch mučil slovenskega dečka, ki se je pri njem učil. Deček se piše Franc Klanjšček in je sin železniškega čuvaja v Nabrežini. Poročilo, ki ga tu prinašamo, so prinesli vsi nemški listi, ki se tudi zgražajo nad surovostjo svojega nemškega rojaka; a so v svojem pisanju sami krivi takih izbruhov nemške surovosti in kulture.

Klanjšček je bil v službi pri Wanitschu od dne 14. junija 1910. Meseca septembra je Klanjšček na gospodarjevem vrtu pobral par hrušk, da si uteši lakoto, ker je revež stradal. Ko je Wanitsch to slišal, je dečka s palico divje pretepel po glavi, rokah, nogah in hrbtu, da je bil fant ves otekel. Potem mu je velel poklekni, roki prekrižati na hrbtu in z glavo tiščati proti tlom. Poleg dečka je gospodar postavil za stražo drugega učenca z metlo v roki, ki je imel nalogo, takoj udariti, če se Klanjšček le količkaj gane. Ta muka je trajala tako dolgo, da so tuji ljudje šli klicat policaja, ki je dečka osvobodil. Nato je mojster fanta spodil od hiše.

Dečka se je usmiliła neka gospa Marija Zima, ki je preprosila mojstra, da je dečka zopet vzel pod streho in obljubil, da ga ne bo več tepel. Ko je drugi večer fant prišel v hlev spat, je prišel za njim mojster, ga napol oblečenega vrigel z ležišča, ga najprvo oklofotal in potem pretepel z jermenom. Potem mu je velel stati v „pozoru“ in ga v oči gledati. Kričal je na njim po nemško: „Kaj si?“ Ker fant ni odgovoril, ga je zopet oklofotal in mu velel odgovarjati tako-le (po nemško): „Jaz sem tat, lump, falot!“ Za vsak odgovor pa je dobil klofuto. To se je ponavljalo večkrat.

Nato je moral ubogi deček sleči srajco in dvajstokrat skočiti čez konjske ograje v hlevu. Pri vsakem skoku je dobil udarec z jermenom. Pri tem je izgubil tudi svoje spodnje hlače. Potem je surovež po-

sadil dečka na trugo, v kateri se konjem daje oves, ga namazal po obrazu in gorenjem životu z mazilom za črevlje (biksom), mu je okrog vratu obesil konjski komat, ga prisilil, da se je plazil po tleh po vseh starih, ga zaježil in tolkel z jermenom.

S tem pa muke še ni bilo konec. Ubogi trpin se je moral vleči na hrbet ob steni in z nogami se toliko časa plaziti po steni, da je stal na glavi. Če je padel na tla, jo je dobil z jermenom.

Nato so drugi učenci pripeljali „karjolo“, v katero je moral Klanjšček sesti, da so ga golega v hudem mrazu prepeljevali po dvorišču. Surovi mojster pa je stal sredi dvorišča in z jermenom v roki vpraševal reveža, kolikokrat so ga pripeljali mimo: „Stoj, kdo tu?“ Deček, ki sicer ni zmožen nemščine, se je v teh mukah navadil že gladko odgovarjati po nemško: „Tat je tu! Jaz sem lump! Jaz sem falot!“

Nato so ga vlekli pred sobo, v kateri so stanovali dekle. Tu je moral poklekni in se zahvaljevati za jed.

Te muke se trajale dve uri. Deček je mojstra opetovano na kolenih prosil, naj ga pusti. Se le, ko se je ubožec od muk ves onemogel zgrudil na tla, ga je surovina pustil pri miru.

Za to surovost je Wanitsch dobil 4 mesece ječe. Državni pravdnik, ki je zahteval kazen od 1 do 5 let, se je pritožil.

Taka je tista toli hvalisana nemška izobrazba. To je sad tistega besnega sovraštva do Slovencev, ki se kaže pri vseh nemških liberalnih listih, delavcih in gospodih, to je sad znane nemške ošabnosti, ki smatra le Nemce za ljudi, Slovence pa za — živali! Sramota pade na nje nazaj.

Književnost in umetnost.

„Malo sveto opravilo.“ Molitvenik za bogoljubno mladino. Priredil duhovnik lavantinske škofije. V založbi tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Pred leti je izdal velečastiti gospod Čede, župnik v Studenicah, „Sveto Opravilo“, ki se je takoj priljubilo po vsem Spodnjem Štajerskem in tudi po drugod. Marsikateri gospod je pa takrat rekel, da je Čedetovo „Sv. Opravilo“ za šolarce preobširno in predrago. Temu se je pa zdaj odpomoglo. Izšel je namreč v tiskarni sv. Cirila v Mariboru molitvenik za bogoljubno mladino pod imenom „Malo sveto opravilo.“ Obsega 254 str. V ta molitvenik so se sprejeli dobesedno molitve iz Čedetovega „Svetega Opravila“, ki so primerne za mladino, drugo pa se je v tej knjižici izpustilo. Ta knjižica torej ni nič drugega, kakor doslovni posnetek iz Čedetovega „Svetega Opravila“, prirojen za mladino. Oblika je prav lična in zelo priključiva. Ta molitvenik posebno zdaj ob času svete birme prav toplo priporočamo za mladino. Dobiva se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru v dveh vezavah. Z rujavimi platnicami stane komad 70 vin., v črnih platnicah pa 80 vinarjev.

Vozni red v dveh barvah od 1. maja 1911 je zopet izšel. Interesenti ga dobivajo brezplačno pri gosp. Ivanu Klincu, tipograf, Maribor, Koroška cesta.

Javna dražba

Dne 16. maja 1911, ob 10. uri dopoldne vrši se pri c. kr. okrajnem sodišču v Celju, soba št. 7, dražba zemljišč Matevža in Marije Pirtošek, vl. št. 122 in 246 k. o. Dobrna in sicer v treh skupinah:

a) Hiša in gospodarska poslopja v Dobrni in zemljišča s pritliklinami, cenilna vrednost 27.138 K 99v, najmanjši ponudek 18.092 K 66 v.

b) zemljišča, cenilna vrednost 2.642 K 56 vin., najmanjši ponudek 1.761 K 71 v.

c) zemljišča, cenilna vrednost 3.708 K 60 vin., najmanjši ponudek 2.472 K 40 v.

VABILO
na

OBČNI ZBOR

Okrajne posojilnice v LJUTOMERU

ki se bode vršil v nedeljo, dne 21. maja t. l. ob 8 uri dopoldne v Fran-Jozefovi šoli v LJUTOMERU.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnstva. 2. P. r. čelo nadzorništva o računu za leto 1910 in odobrenje istega. 3. Izločitev udov. 4. Volitev načelnika. 5. Volitev nadzornega svetovodstva. 6. Slučajni predlogi.

Ako bi ta na 8. vro sklicani občni zbor ne bil sklican, se vrši ob 9. uri istega dne z istim dnevnim redom in v istih prostorih drugi občni zbor kateri bode v zmislu § 38. pravil sklepal veljavno tudi ne oziraje se na število navzočih zadrušnikov.

V Ljutomeru, dne 5. majnika 1911.

Ludvik Babnik,
načelnik.

Naznanilo,

s katerim vsem svojim dosedanjim in bodočim vlec. naročnikom naznanjam da sem se z 1. majem t. l. preselil iz svoje domovine

Vitanje v Maribor,

Reisergasse 26.

Iskreno se zahvaljujem za dosedanje mi izkazano zaupanje in se ujudno priporočam, mi to tudi v bodoče ohraniti.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Sojč,
podobar.

Malo posestvo okoli 7 orolov zemlje, vinograda, lepe njive, gozda, sadonosnik, hiša s slamo krita, hlev, preša v dobrem stanu, mlatilnica, oddaljeno od postaje št. 11 v Slov. gor. 30. minut, ležeče blizu državne ceste, se proda radi smrti moje žene za pravo ceno. Janez Hauptman, posestnik v Dobrenju, pošta št. 11 v Slov. gor. Ali pa se vpraša pri Martinu Muršecu, gostilničar v Cirknici.

Trgovski pomočnik

z dežele, jako soliden, zvest in moralčno nepokvarjen išče službe mešani trgovini v mestu ali trgu. — Pojasnila daje upravnistvo.

Vage

za vagon, voze (mostne), centimalne, škalove, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,tovarna za vage,
Brno, Zidenice Moravsko.
80 slovanska obrt.**Odda se**

v prijaznem trgu v Savinski dolini dobro idoča trgovina z mešanim blagom. Nad 60.000 kron letnega prometa. — Kje se je oglašati, pove upravnistvo „Straže“.

Zopet južni veter vleče

in spremljajo ga za človeka usodepolni prikazi, kakor: kašelj, hripavost, resni katarji, težka sapa vsled vnetja služnic itd. Zato se dostikrat opaža, da je pomlad marsikomu nevarna in da se ravno pomladi naseli v človeku kal bolezni. Zato bi se moralo imeti zmiraj Fayeve pristne sodenske mineralne pastile pri rokah, ki so se pri vseh teh omenjenih boleznih izkazale kot izvrstno sredstvo. Kupi se jih za 1.23 K v vseh trgovinah, kjer se prodajajo zdravila.

Franc Nemec,

podobar in pozlatar

Ptuj, Gosposka ulica 23

se priporoča častiti duhovščini in slav. občinstvu za cerkvena prenovljenja altarjev, podob in vsa v to stroko spadajoča dela. Podobe nove fino izdelane se dobijo takoj po naročila. 556

Veletrgovina s špecerijским blagom
in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc: Celje

Glavna zaloga Graška cesta 22,
Podružnica: »NARODNI DOM.«

Prazen je izgovor, da se mora blago iskati pri tujcih, ker Vam nudi domača zgorej imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim blagom, tako, da zamore proti vsaki konkurenci popolnoma ustreči zahtevam cenj. g. trgovcev in prošim za mnogobrojen obisk, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim poizkusom.

Velečastim gospodom duhovnikom ponudim voščen sveče, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve.

V zalogi imam vsakovrstna vrtna in poljska semena zanesljive kalivosti, ter opozarjam slavno občinstvo za nakup istih, kakor tudi ostalega špecerijskega blaga ter deželnih in drugih pridelkov.

Ia. Zabukovski premožim ponudim po K 2-10 za 100 kg pri odjema celoga voza, prosto v hišo postavljen v Celju, drugam po dogovoru.

Kupim tudi vsako množino deželnih pridelkov, kakor: žita, fižola, orehov itd., ter rabljene solnate in druge vreče, petrolejske in oljnate sode.

Pismena naročila se izvršujejo z obratno pošto. 479

6 belih

rjuh, zelo debele po 2 m
K 14-; po 2 1/2 m K 16-;
iz domačega lanenega
platna po 2 m K 18-;
po 2 1/2 m K 20- dobite
franko iz narodne
veletrgovine

R. Stermecki
v Celju.

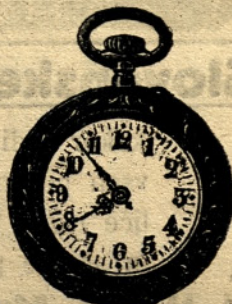
Za sv. birmo!

Pripravil sem veliko zalogo ur,
veržic in druge zlatnine
po posebno nizkih cenah.

Srebrne ure 7 K. Zlate ure 28 K.

Srebrne veržice 2-80 K.

== Za vse pismeno jamstvo. ==

Vam ni potrebno naročiti pri tujih tvrdkah, ker pri domačem slovenskem urarju dobite vse in dobro blago.

Zahtevajte poseben cenik za birmo.

Gramofones slov. ploščami iz najboljših tovarn.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Zdravilišče TOPLICE

na Kranjskem belokrajnska železnična postaja
Straža-Toplice.

Akratotherme 36° C; zdravi se z kopelmi in z pitjem vode; izredno uspešno proti protinu, revmatizmu, ischias, nevralgiji, raznim ženskim boleznim. Velik kopalni basen, posebne kopeli in močvirne kopeli: Jako udobno opremljene tujske, stalne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Dobra in vredna restavracija.

Sezona od 1. majnika do 1. oktobra.

Prospekti in navodila se dobijo brezplačno pri upravitelstvu kopališča.

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela
dekoračijske, slikarske in
pleskarske stroke, katere izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju
Gospodska ulica 5.

Pozor!**50.000 parov čevljev.****4 pari čevljev za samo K 8.—**

Radi ustavitve plačil večih velikih tovarn sem dobil nalogo, veliko zalogo čevljev nizko pod nabavnimi stroški prodati. Jaz prodam torej vsakemu dva para moških in dva para ženskih čevljev na zadrigo, usnje rujavo ali črno, galoširani, s kopicami in z močno pribitimi podplati. So jako elegantni in najnovejše lasone. Velikost po številkah. Vsi štirje pari stanejo samo K 8.—. Pošilja se proti povzetju.

A. Gelb, razpošiljanje čevljev **Brakov št. 489.**

Ako ne ugaja, se lahko zamenja ali se pa denar vrne.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani
priporoča svoje **marčno, dvojnomarčno, termalno in granatno pivo**
v sodčkih in steklenicah.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).**Hranilne vloge**

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na dne po 4%; proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne polonice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 1/2%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. dopoldne, izjemni praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.

Pijte samo „Tolstovrško slatino“

Naroči se v Tolstem vrhu, Guštanj, Koroško.

Kje se kupi dobro, poceni in fino obuvajo? Edino le v največji celjski izdelovalnici in zalogi čevljev pri

Štefanu Strašek, Rovaška ulica 3.

Velika izbira finih moških čevljev na zadrgo, kakor tudi čevljev za ženske in otroke. Velika zaloga različnih sandal in knajpovskih čevljev, kakor tudi čevljev za tenis.

Z spoštovanjem

Štefan Strašek, Celje.

Slovenske igralne karte

kakor tudi velikansko izbiro razglednic, ter vseh pisalnih in šolskih potrebščin, za veselice razne dobitke, kače, lampijone, konfete in srečke priporoča narodna trgovina ::

V. Weixl, Maribor, Gosposka ulica št. 33.

Trgovci pozor!

V prijaznem kraju ob dveh okrajnih cestah, kjer je daleč na okrog samo jeden trgovec, si želi ljudstvo drugega trgovca, strogo krščanskega mišljenja. Za začetek je hiša pripravljena. Če bi mu ugajalo dobi lep staven prostor za novo trgovino! Uspeh siguren! Kje se je oglasiti, pove uprava lista »Straže«!

Trgovina špecerijskega blaga

Milan Hočevnar Celje

Zaloga pražene kave „Au Mikado“.

Priporoča za tekoči čas pod zagotovilom točne in solidne postrežbe:

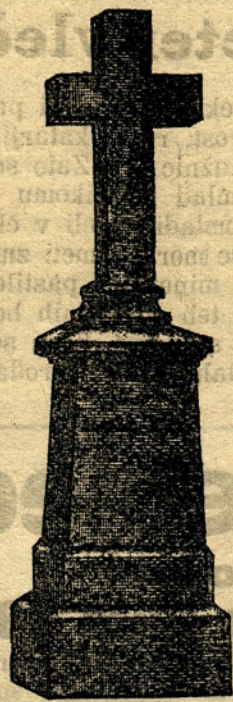
ruskega in kitajskega čaja, pristnega jamajka ruma, slivovke, brinjevca, konjaka in raznovrstnih likerjev. Sveže rozine, grozdice, civebe, mandelne, lešnike, orehe, bosanske češplje, strdi itd.

Živinorejcem nudim za pitanje svinj dobro znanega „Lueculus“, mastina in klajno apno. Ob času setve opozarjam p. t. kmetovalce, da se dobi v moji zalogi zanesljiva, kaljiva semena za polja in vrtove.

Tudi priporoča raznovrstne voščene in druge sveče, kadilo in olje.

177

Agitirajte za poslance S. K. Z.

Prva južno-štajerska kamnoseška družba v Celju.

Žaga, brusi in struže s strojnim obratom. :: Zavod za graviranje črk. :: Izvršuje nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stavbena dela iz tu- in inozemskega materiala.

Plošče za pohištvo iz raznobarnega marmorja :: Velika zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov :: Najnižje cene :: Kulantni plačilni pogoji :: Naročila se izvršujejo točno.

Ceniki in stroškovni proračuni brezplačno.

418

Brzjavke: **Kamnoseška družba v Celje.**

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

na debelo in na drobno

Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogate zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzeto vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

..... Najsolidnejša in točna postrežba.

Trgovina s papirjem in pisalnim orodjem

Goričar & Leskovšek v Celju

Graška ulica št. 7.

Lasna založba šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po najnovejših predpisih.

Na debelo!

416

Na drobno!

Draginja!

Vsak hoče varčevati! Na stotine kron prihraniš

če kupuješ vse potrebščine v špecerijski trgovini

Alojz Šumenjak

ki se nahaja **samo v Tegetthofovi ulici št. 57** v lastni hiši v Mariboru.

Postrežba točna in solidna!

Slovenci naše geslo je: **Svoji k svojim!**

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA V CELJU.

registrovana zadruga

z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta št. 9, I. nadstropje

obrestuje

brankne vloge po 4 1/2%, brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje preklopi. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnice. Sprejema po sejnem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

uraduje

vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in pojasnijo se dajejo vsak dan, izjemni praznike, dopoldne od 8. do 12. ter od 8. do 6. ure popoldne. Za vpisnice po pošti se dajejo zastoj poštne-hranilnične položnice, št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzjave zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.

posejuje

na zemljišča po 2%, do 5%, s amortizacijo ali brez nje na razpisno vrednostnih listih in na ostali način, ki ga določijo pogoji. Konstatuje vlagateljeve davke po drugih listinah in izterjuje svoja denarna sredstva. Posojila in obrestje na vknjižbo določeno brezplačno, stroška plača se ločeno.

ROBERT DIEHL

žganiarna
v Celju

priporoča svojo doma žgano
slivovko, tropinovec, vinsko
žganje, brinjevec kakor tudi

štajerski
konjak